Lodzer Tageblat № 116

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem

פרייז 15 גראשען

לאדזשער טאגעבלאט

היינט 6 זייטן

רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 16. טעלעפאנען פון רעדאקציע 100-57, פון אדמיניסטראציע 100-47.

מיטוואך, פ' נשא ד' סיון תרצ"א | 20 maja 1931 r. | 24-טער יאהרגאנג

יידען!

טרויט אן אייערע שטימען נאר די וואס טראגען הויך און שטאלץ די פאהן פון דער יודישער נאציאנאלער אויפלעבונג אין גלות און אין ארץ-ישראל.

שטימט פאר דער ליסטע פון די אויסגעפרובטע קעמפער פאר אונזערע נאציאנאלע פאליטישע און עקאנאמישע רעכט,

שטימט אלע פאר דער ליסטע פון ציוניסטישען וואהל-קאמיטעט 12

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען מיין טייערע פרוי, אונזער הייסגעליבטע און אונפערגעסליכע מוטער שוויגער-מוטער, גרויס-מוטער, שוועסטער און שוועגערין

נ"ע **שרה** אשת ר' דוב בעריש נ"י **נאשיעלסקא**

(געב. קאמושעוויטש) איז עלטער פון 68 יאהר

די לוי' קומט פאר היינט, מיטוואך, ד' סיון תרצ"א 12 א זייגער מיטאג פון טרויער-הויז שרודמיעסקא 28, (פר. צעגעלניאנא 7), וועגען וואס עס טיילט מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאמיליע

גראנדיעזער שבועות-נומר

פון „לאדזער טאגעבלאט"

ערשיינט מארגען דאנערשטאג מיט ארטיקלען, ערצעהלונגען, פעליעטאנען און בעשרייבונגען פון די אנגעזעהענסטע און בעליבטסטע יודישע שריפטשטעלער און ווארט-פיהרער

◆

וויכטיג פאר אנאנסן-געבער

צוליב דער פילפאכיג-פערגרעסערטער אויפלאגע און גרויסער צאהל זייטען פון אונזער שבועות-נומר זענען מיר געצוואונגען צו בעגרעניצען דאס אויפנעהמען אנאנסען

נאר ביז 10 א זייגער אין אווענד

שפעטער וועלען ווערען אנגענומען אנאנסען נאר אין גאנץ דרינגענדע פאלען און מיט א בעדייטענדען צושלאג אין פרייז

פערלאג „לאדזער טאגעבלאט"

„תוצרת-הארץ" לאדז צעגעלניאנא 10, (פר. 42) פראנט 1-טער שטאק

לאדזער יודען!

בעזוכט דעם **ארץ-ישראל-באזאר**

זעהט די פרוכטען פון דער ארבייט פון אונזערע ברידער אין ארץ-ישראל. אפען טעגליך פון 10 א זייגער פריה ביז 10 אווענד.

א גרויסער אויסוואהל פון ארץ-ישראל'דיגע פראדוקטען

בעזונדערס קונסט-אויסארבייטונגען פון „בצלאל".

דער שליסעל צום ערפאלג איז אן אבאנעמענט אין „לאדזשער טאגעבלאט".

מאשין-מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע און מצה-מעהל, אייער-פערפעל

ווי אויך סוכארעס לויט קארסבאדער סיסטעם

מיר עמפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט בעקאנטע און פרישע געבעקסען פון אינזער

איבעראל בעוואוסטער צוקערניע

ג. ווייגבערג

38 פעטריקאווער 38

— טעלעפאן 143-82 —

Z prawami gimnazjów państwowych

Gimnazjum Humanistyczne Męskie

I. KACENELSONA

Śródmiejska 5, tel. 151-79 (dawniej Cegielniana 28)

די עקזאמענס פאר נייע שילער פון 20-טען מאי און ווייטער. (לעקציאנס-סיסטעם) מיט אנמעלדונגען, זיך ווענדען אין קאנצעלאריע טאג-טעגליך פון 9 ביז 2 פארמ. און פון 5 ביז 7 נאכמ.

אין דער פרעבעל-שולע (גן-ילדים) ווערען אנגענומען קינדער אין עלטער פון 4 יאהר. אין די אנפאנגס-קלאסען — פון 6 יאהר אן.

די דירעקציע.

Ciechocinek

וולאצלאווסקא גאס

„Wiktorja" ווילא

Dr. med. W. Łaski

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

נעמט אן פון 1-טען יוני, 1931.

Dr. med. N. ROZEN

צאהן-כירורג

ארקראנקונג פון צאהן, שטשענקעס, דושאנזלעס, גומען, צונג-קראנקהייטען א. ד. גל. ציינער-רענטגעני. רונג, רענטגענדיאגנאסטיק.

אנדזשעיא 7, טעלעפאן 216-57

נעמט אן פון 3 ביז 7 אווענד

Dr. Wołkowyski

צעגיעלניאנא 4

פריער (הצעגיעלניאנא 36)

טעלעפאן 216-90

ספעציאל-ארצט פאר הויט ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע. אלע-ארט אנאליזע בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראלען.

נעמט אן פון 9—2, און פון 5—9 אווענד, בעזונדער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. A. Mazur

וואסקאדניא 65, טעל. 166-01

נעמט אן פון 10—1.30 און פון 4—6 אווענד.

Dr.med. Adam Bender

אינערליכע ספעציעל הארץ-קראנקהייטען

נארוטאוויטשא 30, טעל. 214-75

נעמט אן פון 5 ביז 7 נאכמ.

וויכטיג פאר אלע

דער בעוואוסטער מאלער-מייסטער **ז. וועלניארזש** נארוטאוויטשא 10

צוריקומענדיג פון אויסלאנד נעמט אן פערשידענע מאלער-ארבייט ווי: לאהם-ארבייט, אלעינע און טאפעטען לויט'ן אויסלענדישען סיסטעם

מיט די נייעסטע טעכנישע מאלער-מאשינען

בעמ.: צוליב דעם הערשענדען קריזיס זענען ביי מיר די פרייזען רעדוצירט פון 25 ביז 40 פראצענט.

ערשטקלאסיגע ארבייט, סאלידע בעהאנדלונג

געדענקט דעם אדרעס **Narutowicza 10** געדענקט דעם אדרעס

Dr. med. I. Wajnberg

Cegielniana 11, tel. 126-20

אינערליכע קראנקהייטען

ספעציאליסט פאר לונגען און הארץ-קראנקהייטען בעשטראהלונגען און קינסטליכע בערג-זון.

נעהמט אן אין דערהיים פון 3—5.

Dr. Niewiażski

ספעציאליסט

פאר סיפיליס, טריפער און מענער-שוואכע. בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען און עלעקטרא-טעראפיע אנאליזען.

פאר דאמען ספעציעלער ווארטע-זאל.

אנדזשעיא 5 טעל. 159-40

נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, און פון 5—9 אוו. זונטאג פון ביז 1 א זייגער נאכמיטאג.

סטארשי-פעלדשער

B. Joskowicz

שטעלט באנקען טעגליך מיט פרישע קראוויאנקעס און גיט אויך ארויס שוויצעצטוועס

פולנאצנא Północna 4 טעלעפאן 141-86

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—6 א זייגער אווענד.

Dr. med. H. Różaner

ספעציאליסט פון הויט- און וענערישע קראנקהייטען און קינדערלאזיגקייט

נארוטאוויטשא 9, טעל. 126-86

נעהמט אן פון 8—10; 5—8 אווענד

א ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.

ווינער ארטאפעדישע פראצאווניע

— אונטער אויפזיכט פון א דאקטאר ספעציאליסט — מאכט לויט גיפס-מאדעלען וואקלדיקעס נעגען פלאט-פיס קינסטליכע פיס, ארטאפעדישע גארסעטען און אפאראטען א. ז. וו. Karola 5

קאלטען-ווערטע = [illegible]

אלערמע [illegible] און ווייסע האנד-ארבייט

ROBOTA RĘCZNA—

נעמט אן צו שטיקען און נייען מיט אייגענע Petite-reine ווי אויך אנפערטיגען וועש ווי Crêpe-de-Chine א. ז. וו. אלעס לויט פאריזער און ווינער זשורנאל. זאוואדזקא 27 בלייוויים.

Dr.Med. E. Reicher

צוריקגעקעהרט

ספעציאל ארצט

פאר מענער שוואכע הויט האר און וועגער. קראנקהייטן דיאטערמיע-בעהאנדלונג און עלעקטרא-טעראפיע

פאלודניאווא 28 טעל. 201-93. נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 5—9 אוו. זונטאג פון 9—1 מיטאג

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע פריוון

Dr. med.

A. S. Tenenbaum

אינערליכע קראנקהייטען

האט זיך איבערגעטראגען

פיעטריקאווער 109

טעלעפאן 220-25 נעמט אן פון 6—7,30

Dr. med.

G. Gersztajn

ספעציאל-ארצט פאר אויגען-קראנקהייטען

טראוגוטא Traugutta 12

Telefon 175-10

נעמט אן פון 11 ביז 1 און פון 7 ביז 8 אווענד

Dr. M. GOLDFARB

זאוואדזקא 18, טעל. 153-19

הויט, האר און געשלעכטס-קראנקהייטען

Dr. med. J. LUBICZ

Chirurg-Ortoped

ספעציאליסט פון ביינער- און געלענקס-קראנקהייטען פערקרימונגען פון פלייצעס און גלידער, ווי אויך פון גלידער שווינדזוכט.

גדאנסקא 28, — טעל. 183-17

נעמט אן פון 3 ביז 4.30 נאכמיטאג.

ווידער קלאַנגען וועגן אַ אויסערגעוועהנליכע סיים-סעסיע און שטייער-אַמנעסטיע

לוין-סכסוך אין זאַגלעמביער געביט איבערגעגעבן אַ אַרביטראַזש-קאָמיסיע

קאָנפערענצן אין בעלוועדער

וואַרשאַ (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) מאַרשאַל פּילסודסקי האָט היינט ווידער קאָנפערירט מיט פּרעמיער סלאַוועק.

אויך דער פּרעמיער האָט אויפגענומען דעם איגערן-מיניסטער סקלאַדקאָווסקי, דעם וויצע אינערן-מיניסטער סטאַמיראָווסקי, מינ. מאַטושעווסקי און וויצע-מינ. קאָץ און מיט זיי אָפּגעהאַלטן אַ לענגערע קאָנפערענץ. ווי די סאַנאַציע-פּרעסע גיט איבער, זענען די דאָזיגע קאָנפערענצן געווען געווידמעט דער פּראָוועגען פשפּאַרונגען אין בודזשעט.

פּ. ד אַנדערע קוועלען גיט מען איבער, אַז אויף די קאָנפערענצן אין בעלוועדער האָבן די מיניסטאָרן דורכאויס געפאָדערט צונויפצורופן דעם סיים, וועלכער דאַרף אָננעמען אַ רייה געזעץ-פּראָיעקטן. מאַרשאַל פּילסודסקי איז ווי באַקאַנט געגען צונויפרופן אַ אויסערגעוועהנליכע סיים-סעסיע, דאָך ואָל ער זיין איינגעגאַנגען הערויף און די סיים-סעסיע זאָל גערופן ווערן נאָך היינטיגען חודש.

פּראָיעקט וועגן שטייער-אַמנעסטיע

וואַרשאַ (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין די פּאָליטישע קרייזן שמועסט מען, אַז די רעגירונג גרייט פונדעסטוועגן יאָ צו אַ פּראָיעקט פון אַ אַמנעסטיע אויף געוויסע שטייערן.

רעגירונגס-אַרביטראַזש אין סכסוך מיט די קוילען גרעבער

דאָמבראָוואַ, 19. מאַי (טעלעפאָניש צום „לאָדזער טאָגעבלאַט") דער נעכטיגער 1 טאָגיגער פּראָטעסט שטרייק צוליב'ן סכסוך פון די פּוילישע קוילען גרעבער מיט די קוילען-באַראָנען, איז פּערענדיגט געוואָרען און די אַרבייטער זענען צוריק צוגעטרעטען צו דער אַרבייט. די רעגירונג האָט אונטערנומען אַ אַרביטראַזש.

וואַרשאַ, 19. מאַי (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט איז זיין וואַרשאַ אָנגעקומען אַ דעלעגאַציע פון די דאָמבראָווער אַרבייטער אויף די פערהאַנדלונגען, וואָס וועלען געפיהרט ווערן מיט דער רעגירונג וועגן אַ אויסגלייך אין סכסוך.

די דעלעגאַציע האָט ערקלערט אויב עס וועט נישט קומען צו קיין הסכם וועט דער שטרייק ווייטער קאָנטיאונירט ווערן.

רעדע פון מיניסטער זאַלעסקי אין גענף

גענף, 19 מאַי (ספּעצ. צום לאָדז. טאָג.) מיניסטער זאַלעסקי האָט היינט געהאַלטען אַ רעדע אין דער אייראָפּאַ-קאָמיסיע, אין וועלכער ער האָט צווישען אַנדערן געזאָגט: פּוילען שטיצט דעם געדאַנק פון פעלקער-פערברידערונג און שלום. פּוילען האָט אין פערשידענע שווערע מאָמענטען מיטגעהאָלפען אָפּצוּווענדען אַ דראָהענדע געפאַהר פאַר'ן שלום.

דאַן האָט מיניסטער זאַלעסקי גערעדט וועגען דער צאָל-אוניע. פאָרשטעלענדיג דעם פּוילישען שטאַנדפּונקט אין דער פראַגע און פערענדיגט, אַז ער לעגט האָפנונג אויף די אייראָפּעאישע פעלקער. אַז עס וועט סוף כל סוף געפונען ווערן אַנ'אויסוועג צו לינדערן דעם וועלט-קריזיס.

KOLUMNA
Pensjonat „ZACHĘTA"
willa CZERWINSKIEGO
ul. Sandomierska
pod wytrawnem kierownictwem fachowców
poleca smaczną kuchnię, oraz zapewnia
miły pobyt na zdrowem powietrzu.
Informacji: Leon Lubelski, w firmie M. Kapelusznik
11-go Listopada 8, skład kapeluszy.
Komunikacja Antobusowa (Wólczańska 232) i kolejowa.

כוחרים-דעלעגאַציע ביים פינאַנץ-מיניסטער

וואַרשאַ, (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) מאָרגען וועט דעפּ. ווישליצקי צוזאַמען מיט אַ דעלעגאַציע פון סוחרים אויפגענומען ווערן דורכ'ן פינאַנץ-מיניסטער, די דעלעגאַציע וועט אינטערווענירען וועגען הכנסה-שטייער.

בעשלוס פון מיניסטאַרן-ראַט וועגן 15 לוין-רעדוקציע אין מיליטער

וואַרשאַ (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די פּוילישע טעלעגראַפען-אַגענטור גיט איבער, אַז מאָנטאָג איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון מיניסטאָרען-ראַט, אויף וועלכער עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די 15 פּראָצ. רעדוקציע פון די בעאַמטען-פּענסיעס זאָל נישט חל זיין אויף מיליטער-לייט פון אַקטיווען דינסט, דאַגעגען וועט זי חל זיין און דאָס אויך נאָך טיילווייז אויף 5–6 און 7 פּראָצ. אויף מיליטער-לייט וואָס געפינען זיך אין עמיריטור.

די רעדוקציע זאָל זיך אָנהויבען פון 1 יולי.

נייע געבורטס-מעטריקעס פאַר רעליגיאָנס-לאָזע

וואַרשאַ, (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט), דאָס מיניסטעריום פאַר אמונות און פאָלקס-בילדונג אַרבייט אויס אַ פּראָיעקט וועגען נייע געבורטס מעטריקעס פאַר רעליגיאָנס-לאָזע. דעסטגלייכען וועט דער פּראָיעקט ענטהאַלטען נייע בעשטימונגען פון חתונה-פאָרמאַליטעטען פאַר רעליגיאָנסלאָזע.

ווידער אנפאַל פון היטלעריסטען אויף אַ יוד אין דאַנציג

דאַנציג, (טעלעפאָניש צום „לאָדז. טאָג.") היטלעראָווצעס זענען היינט בעפאַלען דעם יוד יצחק אַדלער און איהם געמאַכט צטליעטע וואונדען מיט אַ מעסער.

אויסשטעלונג פון לאָדזער מאַלער מענדזשיצקי אין פּאַריז

פּאַריז. (יטא) דאָ איז געעפענט געוואָרען אין דער קליינמאַן-גאַלעריע די בילדער-אויסשטעלונג פון יודישען מאָלער מענדזשיצקי. דער בעקאַנטער פראַנצויזישער קריטיקער גאָטיער א. א. דריקען זיך אויס מיט אָנערקענונג וועגען דער שאַפונג פון יודישען מאָלער.

רעגען גערעטעוועט פוילען פון אַ אומגליקלעכען שטעפיש

וואַרשאַ, (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט), אין די סוחר'ישע קרייזען אין וואַרשא שמועסט מען, אַז דער רעגען, וואָס איז די לעצטע צוויי טעג געגאַנגען אין פיל געגענדען פון פוילען, האָט דאָס לאַנד גערעטעוועט פון אַ קאַטאַסטראָפע.

די פעלדער זענען געווען זעהר אויסגעטרוקענט און עס איז פערהאַן געווען אַ סכנה פון אַנ'אינגערעטעניש.

אינזש. קאַפּלאַנסקי וועגען די אויפגאַבען פון 17-טען ציוניסטישען קאָנגרעס

בערלין. (יטא) דער פיהרער פון די פועלי-ציון און עקזעקוטיוו-מיטגליד אינזש. ש. קאַפּלאַנסקי, וועלכער מאַכט איצט דורך אַ פּראָפּאַגאַנדע-טורנע איבער די אייראָפּעאישע לענדער, האָט געהאַלטען אין בערלין אַ רעפעראַט וועגען די אויפגאַבען פון ציוניסטישען קאָנגרעס.

דער 17-טער ציוניסטישער קאָנגרעס — האָט ער ערקלערט — וועט האָבען אַ גרויסאַרטיגע בעדייטונג, ווייל ער וועט מוזען ענטשיידען וועגען גורל פון דער ציוניסטישער בעוועגונג. דער מאַקדאָנאַלד-בריף האָט געגעבען אַ נייע אינטערפּרעטאַציע פון „ווייס-בוך", מען דאַרף זיך אָבער נישט איינרעדען, אַז די פּיהות, וועלכע האָבען געווירקט הינטער דעם ווייס-בוך זענען שוין פערשוואונדען. אין דער ענגלישער פּאָליטיק קריזען זיך צוויי טענדענצען. געוויסע קרייזען בעטראַכטען דאָס ציוניסטישע ווערק אַלס אַ שטערונג פאַר זייערע אימפּעריאַליס-טישע צילען און פרובען אפילו אויסצונוצען די אַרבייטער-רעגירונג און זייער רעאַקציאָנער-אימפּעריאַליסטישען וואונש. דער מאַקדאָנאַלד-בריף בעווייזט אַבער, אַז די אַרבייטער-רעגירונג האָט מערקבאַר גענוג, און וואָס פאַר אַנ'אָפּגרונד די רעזולטאַטען פון פּאָליטיק וואָלט זי אַנגעבראַכט.

בנוגע דער לימיטנגס-פראַגע האָט אינזש. קאַפּלאַנסקי, אַז עס וואָלט געווען צוועקלאָז צו ווירקען אויף ווייצמאַנ'ען, ער זאָל בלייבען. אין ווייטערען לויף פון זיין רעפעראַט האָט ש. קאַפּלאַנסקי פאַרלעמוירט מיט דער שטעלונג פון די רעוויזיאָניסטען און האָט בעצייכענט אויף נגנגע זייערע לאָזונגען פאַר געפעהרליכע, ווייל זיי פיהרען צו דער העגעמאָניע פון מאַנדאַט, אין וועלכער די יודען זענען בכלל נישט פּראָינטערעסירט. פיל אויס מערקזאַמקייט מוז געשענקט ווערען דעם יודיש-אַראַבישען פּראָבלעם, וועלכער דאַרף געלעזט ווערען אין די ראַהמען פון ציוניסטישען פּראָגראַם.

סנאָודען זאָל ווערען פּאַספילד'ס ממלא מקום

לאָנדאָן, 19. מאַי. (יטא) דער פּאָליטישער קאָרעספּאָנדענט פון „סאַנדיי עקספּרעס" האָט זיך דערוואוסט, אַז פּאַספילד האָט מיטגעטיילט מאַקדאָנאַלד'ן, אַז אין דער נאָהענטסטער צייט וועט ער רעזיגנירען.

אויפ'ן אַמט פון קאָלאָניען-מיניסטער ווערט פאָרגעלייגט דער ביז-ציטיגער פינאַנץ-מיניסטער סנאָודען. עס איז אָבער נישט וואַהרשיינליך, אַז סנאָודען זאָל איי-בערנעהמען דעם קאָלאָניאַל-אַמט.

הענדערסאָן פּאָרזיצער פון דער ענטוואָפנונגס-קאָמיסיע

גענף, 19 מאַי (ט) דער פעלקער-בונד-ראַט האָט היינט אָוונד אויף אַ פּערטרויליכע זיצונג פאָרגעלעגט דעם ענגלישען אויסערן-מיניסטער הענדערסאָן אָנצונעמען דעם אַמט אַלס פּאָרזיצענדער פון דער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ. הענדערסאָן האָט ערקלערט, אַז ער איז מסכים אָנצונעמען די פּאָרגעלעגטע קאַנדידאַטור, אָבער ער האָט געפאָדערט אַ צייט פון 5 שעה זיך צו קאָנען פערשטענדיגען מיט זיין רעגירונג.

די אָפיציעלע וואַהלען פונ'ם פּאָרזיצענדען פון דער ענטוואָפנונגס-קאָמיסיע וועט פאָרקומען אויף דער נאָהענטער זיצונג. די ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ זאָל גערופען ווערען אין גענף.

קאָמוניסטישער טוער אין לאָדז פער'משפט אויף 4 יאָהר תפיסה

(§) ווינצענטי קליפינסקי פון גורנאַ 18 איז געשטאַנען אונטער דער אַנקלאַגע בעט ער פאַר דער לאָדזער פּאָליטישער פּאָליציי, וועלכע האָט געהאַט אַ השד, אַז ער שטעהט אין קאָנטאַקט מיט דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי. ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז ק. איז אַ בעצאָהלטער קאָמוניסטישער פונקציאָנער, און אַז אין זיין רשות איז די אָנפיהרונג פון דער „מיליטערישער אָפּטיילונג" ביי דער קאָמוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

קליפינסקי איז אַרעסטירט געוואָרען. נעכטען איז ער געזעסען אויף דער בעשול-דיגונגס-באַנק. ער איז פער'משפט געוואָרען אויף 4 יאָהר שווערע תפיסה. נאָכ'ן אויסהערען דעם אורטייל איז צו קליפינסקי'ן צוגעלאָפען אַ יונגע פרוי, וועלכע האָט זיך אָנגעהאָנגען אַז זיין האַלז און אין אָנוועזענהייט פון געריכט און פּובליקום אויסגערופען: „ווינצעק, איך וועל דיך נישט לאָזען אַליין געהן, איך וויל געהן מיט דיר אין תפיסה אַריין".

פאַר שטערען די רוה איז די דאָזיגע צוגעצויגען געוואָרען צו פעראַנטוואָרטליכקייט.

פאַלשע 5 זלאָטים

(ר) ס'האָבען זיך בעוויזען פאַלשע 5-זלאָטי-מטבעות, וואָס זענען געלונגען נאָכגעמאַכט פון צינק און ניקעל. זיי קלינגען נאָר נישט געהעריג.

ווער האָט נעכטען געוואונען אויף דער מלוכה-לאָטעריע?

1-טער טאָג פון דער ציהונג
100.000 זל. נומ. 98258.
50.000 זל. נומ. 179867.
2.000 זל. נומ. 76645 915?8 108588.
1.000 זל. נומ. 84194 6?643 89266 93758.
500 זל. נומ. 816 15922 102556 103183 144907 158348 158152 180858 209210.
400 זל. נומ. 2061 5461 6348 18304 22381 55040 66946 71304 82697 86090 128859 157740 168979 171604 188218 190378 194531.

פּרייסישער לאַנדטאַג בעשלאָסען נישט אַרויס-צוגעבען דאָס געריכט אַנ'אַנטיסעמיט. רעפּוטאַט

בערלין. (יטא) דער פּרייסישער לאַנדטאַג האָט אָפּגעוואָרפען דעם פאָרשלאַג וועגען אַרויסגעבען דער געריכטס-מאַכט דעם סאָציאַל-דעמאָקראַטישען רעפּוטאַט וואָלקע, וועלכער האָט בעפאַלען אין אויף אַ יודענהעצערישען אופן בע-לייריגט דעם יודישען סוחר הירשפעלד אין שטעטין.

דער דאָזיגער פאָרשלאַג איז אָפּגעוואָרפען געוואָרען מיט די שטימען פון די סאָציאַל-דעמאָקראַטען, צענטרום און די רעכטע פּאַרטייען.

די סאָציאַל-דעמאָקראַטען האָבען דערפאַר אויך געשטימט געגען אַרויסגעבען דעם געריכט אַ רעפּוטאַט פון רעכטען לאַגער.

יודען-פרעסערישער „שבת-קוריער" פון פויזען
זוכט מיטהעלפער אין לאָדז צווישען... יודען

(—) דער אַנטיסעמיטישער „שבת-קוריער" בעגנוגענט זיך שוין אַ פּנים נישט מיט העצען געגען די יודען אין פויזנער קאַנט, נאָר ער זוכט אויסצו-שפּרייטען זיין היה'שע ווירקונג אויך מחוץ פויזען.

אַ כאַראַקטעריסטישער דאָקומענט פון דעם יודען-פרעסערישען העץ-בלעטעל איז אָנגעקומען צום לאָדזער יוד ס. לג-בינסקי, (זאַוואַדזקא 23), וועלכען די צוררי היהודים פון פויזען ווילען צוליב זיין פּויליש-קלינגענדען נאָמען אַרייננצי-הען אין זייי „טעטיגקייט". דער „שבת-קוריער" שרייבט געמליך דעם ה' לובינ-סקי, ער זאָל מיטטיילען דער רעדאַקציע פון „שבת-קוריער" וועגען דער יודישער אונטאַזיע אין לאָדזער קאַנט און אַז ער זאָל דאָ פערשפּרייטען דאָס „ווינטיגע" בלאַט, דעם „שבת-קוריער".

פליכט צו בעלייכטען קאָרידאָר-קעלער'ס

(ד) פון 1. אויגוסט וועט פערפליכ-טען פאַר אַלע לאָדזער ווירטסלייט די פעראָרדנונג צו בעלייכטען די אינערליכע דורכגאַנג, קאָרידאָרען און קעלערס פון די הייזער.

שפּינער-קאַרטעל שוין געשאַפען

דער געוו. מיניסטער קלאַרנער, דער פּרעזעס פון וואַרש. האַנדעלס-קאַמער, האָט קומענדיג קיין לאָדז אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט לאָדזער האַנדעלס-קאַמער, און טעקסטיל-עקספּאָרט-פערבאַנד און מיט 8 פירמעס, וועלכע האָבען נישט געוואָלט צוטרעטען צום קאַרטעל.

לסוף האָבען 6 פירמעס ערקלערט, אַז זיי זענען מסכים זיך אָנצושליסען אין קאַרטעל. בלויז די פירמע „זאַוויערטשע" האָט נישט אונטערגעשריבען די דעק-לאַראַציע.

אַזוי אַרום איז צו ערוואַרטען, אַז צו קען צוזאַמען-קאַרטעליזיה פון די שפּי-נערס וועט נישט קומען.

לאָדזער דעלעגאַציע אויפ'ן פ. פ. ס.-צוזאַמענפאָהר

(§) די לאָדזער פ.פ.ס. שיקען אַרויס אויף זייער לאַנד-צוזאַמענפאָהר, וואָס וועט פאָרקומען דעם 23., 24. און 25. ד.ח. אין וואַרשא אַ גרויסע דעלעגאַציע מיט פּרעז. ושעמיענצקי, וויצע-פּרעזי-דענט ראַפּאַלסקי, לאַווניק פּאַרטאַל, וויזשע ראָניעלעוויטש א. א.

קאַנאַליזאַציע-אַרבייטען

(§) דער לאָדזער מאַגיסטראַט וועט אָנהויבען די עפענטליכע אַרבייטען נישט פריהער, ווי דעם 1. יוני, ווייל די ערשטע ראַטע פון די הלואות וועט געגעבען ווע-רען ערשט סוף מאַי.

אַרבייטסלאָזיגקייט ווערט קלענער

(—) די אַרבייטסלאָזיגקייט אין לאָדזער וואָיעוואָדזטוואָ האָט זיך פערקלע-נערט די לעצטע וואָך אויף 1118 פער-זאָן, בלויז אין לאָדז — אויף 739 פער-זאָן.

—o8o—

די בילדער- און סקולפּטור-אויסשטעלונג פון י. מיטלער און ה. חיימאָוויטש

די בילדער און סקולפּטור-אויסשטע-לונג פון די קינסטלער י. מיטלער און ה. חיימאָוויטש אויף מאָניושקי 2 ציהט צו מיט יעדען טאָג אַ גרעסערען עולם פון קונסט-ליבהאָבער.

פרי צו געבען די מעגליכקייט די ברייטע פאָלקס-מאַסען צו בעזוכען די הער-ליכע אויסשטעלונג זענען די פּרייזען פון בילעטען צו 30 גר.. שילער און יוגענד — 20 גר., גרופּען — 10 גר.

דער ריזיגער לאָקאַוט אין דער ביעלסקער טעקסטיל-אינדוסטריע
די געשיכטע פונ'ם וועבער-קאָנפליקט אין ביעלסק

ווי די לעזער איז שוין בעקאַנט, איז אין ביעלסק, אָדער ווי מ'רופט עס געוועהנליך צווישען די לאָדזער מאַנופאַק-טוריסטען „בילין", געקומען פאָרגעקומען די בלוטיגע צוזאַמענשטויסען צוליב'ן ריזיגען לאָקאַוט אין דער דאָרטיגער טעקסטיל-אינדוסטריע.

אין דעצעמבער פון פאָריגען יאָהר איז אין ביעלסק אויסגעבראָכען אַ לוין-קאָנ-פליקט צווישען די פאַבריקאַנטען און די וועבערס. דער קאָנפליקט איז נאָך לאַנגע מיה און שווערע אונטערהאַנדלונגען איי-בערגעגעבען געוואָרען צו אַנ'אַרביטראַזש.

די לוינען פון די וועבער זענען אין אַל-געמיין רעדוצירט געוואָרען אויף 25 פּראָ-צענט, און מ'האָט געמיינט, אַז דער ענין איז שוין ערלעדיגט. אין דער אמת'ן איז דער קאָנפליקט נישט איינגעשטילט גע-וואָרען. ביידע צדדים האָבען אָפּגעוואַרט אַ שעת הכושר אַרויסצוואַרפען פון זיך די בעשלוסען פון אַרביטראַזש. די פאַב-ריקאַנטען זענען געווען די ערשטע.

אין מערץ האָבען זיי געקינדיגט דעם אַר-ביטראַזש-אָפּמאַך, ווייל די פּרייזען פון לעבענסמיטעל זענען געפאַלען און זיי מוזען דעריבער אויך פערקלענערן די פּרייזען פון די טעקסטיל-סחורות. זיי האָ-בען דאַן אַרויסגעשטעלט פאָלגענדע פאָ-דערונגען: 1) רעדוצירען די לוינען אויף ווייטערע 12 פּראָצענט, 2) ביי גלאַטע אַרבייטען זאָל 1 וועבער בעדינען 2 שטיהל, 3) רעגולירען די לוינען ביי שטרייפגאַרן, 4) ענדערען די רעשטאַלט-לוינען און 5) אײנפיהרען אַקאָרד-אַר-בייט אַנשטאָט טאָג-אַרבייט.

די פּראָפעסיאָנעלע פעראייניגונגען פון די אַרבייטער האָבען נאַטירליך די דאָזיגע פאָרשלאָגען אָפּגעוואָרפען.

פאַר'ן אַרביטראַזש האָט אַ קוואַליפי-צירטער וועבער פעדינט פון 50 ביז 75 זל. אַ וואָך. נאָכ'ן אַרביטראַזש פון 45 ביז 60 זל. דערביי האָט דער אַרביטראַזש נישט אַרומגענומען די טאָג-אַרבייטער, וועלכע האָבען נאָר פעדינט ביז 32 זל. אַ וואָך.

אַזוי ווי די אַרבייטער זענען נישט איינגעגאַנגען ווייטער צו רעדען די לוי-נען, האָבען די פאַבריקאַנטען זיי געקינ-דיגט אויף 2 וואָכען, און אונטער דער צייט ווייטער צו פיהרען די אונטער-האַנדלונגען.

אַרום און אַרום שטעהען אונטער'ן לאָקאַוט 10 טויזענד אַרבייטער. דער לאָקאַוט איז פאַר די פאַבריקאַנטען אויסגעפאַלען אין אַ גאַנץ גינסטיגער צייט, וואָרום דער זומער-סעזאָן איז נאָך געווען סיין פויגעלדיגער, אויף לאַגער ליגט געגוג סחורה און ביז צום ווינטער-סעזאָן קאָנען זיי נאָך וואַרטען אַ גאַנצען חודש, ד. ה. ביז האַלב יוני. די אונ-טערהאַנדלונגען טרעפען אַז אויף גרויסע שוועריגקייטען. די פערביטערונג צווישען די אַרבייטער איז זעהר גרויס. אויף דער שבת'דיגער קאָנפערענץ האָבען די פאָר-שטעהער פון די פּראָפעסיאָנעלע פער-איינען אַרויסגעשטעלט אַ פאָדערונג פון בעצאָהלען פאַר אורלויב און אַז מ'זאָל די אַרבייטער אַרויסגעבען אַרבייטסלאָזען-קאַרטען.

צוליב די בלוטיגע געשעהענישען איז מאָנטאַג'דיגען טאָג, ווערט דער קאָנ-פליקט, זעלבסטפערשטענדליך נאָך מעהר פערשאַרפט.

—o8o—

לאָדזשער טאַגעבלאַט

דער רעדאַקטאָר געמט-אָן פון 6 ביז 7 אין אָוונט
נישט בעשטעלטע מאַנוסקריפּטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodzer Tageblatt", Łódź, Piotrkowska 16 Skz. poczt. 16

טעלעפאָנען: רעדאַקציע 160-57, אַדמיניסטראַציע 100-47

דער קאַמף פון די היטלעריסטען געגען דער פּרייסישער רעגירונג

אַ פּלעביסציט וועגען פונאַנדערלאָזען דעם פּרייסישען לאַנדטאַג. — בריאַן און סעווערינג. דער שטיצפּונקט פון דער דייטשער רעפּובליק. — אַ פערשטענדיגונג צווישען היטלערן און דעם רייכס-קאַנצלער בּרונינג

(אַ בריף פון בערלין, ספּעציעל פאַר'ן „לאָדזער טאַגעבלאַט")

פון י. מ. גליקסמאַן

דער ערשטער אקט פון פּלעביסציט, וואָס די 20,000 שטאַלהעלמער, די באַוובקא פון די דייטש-נאַציאָנאַלע, האָבען פערלאַנגט, אַז דער פּרייסישער לאַנדטאַג זאָל פאַר זיין לעגיסלאַטור-פעריאָדע זיך פונאַנדערלאָזען, האָט זיך אָפּגעשפּילט אין די טעג פון 8—21 אַפּריל. אַז אַזאַ פּלעביסציט זאָל דורכגעפיהרט ווערען, דאַרפען זיך לכל הפחות 20% פון אַלע פּרייסישע וועהלער זיך אַרויסזאָגען, אַז זיי ווילען אַ פאָלקס-אָפּשטימונג.

די צאָהל וואַהל-בערעכטיגטע אין פּרייסען בעטרעפט 26,386,215, 20 פּראָצענט מאַכט אַלזאָ אויס 5,277,300 און די דאָזיגע צאָהל האָט דער שטאַלהעלם דערגרייכט. אַ פּלעביסציט וועט אַלזאָ פאָרקומען, אָבער עס איז אַ גרויסע פראַגע צי דער שטאַלהעלם וועט אַרויס מיט נצחון.

אַלע רעכטע פּאַרטייען האָבען אין פּרייסען ביי די לעצטע רייכסטאַג-וואַהלען געהאַט כ"ה 9.1 מיליאָן שטימען, און כדי צו געווינען דעם פּלעביסציט מוז מען האָבען 13 מיליאָן שטימען, און אַזאַ צאָהל שטימען וועט דער שטאַלהעלם געוויס נישט דערגרייכען. אָבער איבעראַשונגען זיינען שטענדיג מעגליך, עס געדענקען נאָך אַלע דעם היטלער נצחון פון 14/9.30, וואָס איז אַפילו פאַר היטלער'ן אַליין געווען אַ גרויסע איבעראַשונג. וואַהלען פאַלען זעהר אָפט אויס גאַנץ אַנדערש, ווי מען רעכענט.

די פּלעביסציט-פּאַרטייען זיינען אַרויס מיט דער לאָזונג: אַוועק מיט דער „רויטער ממשלה אין פּרייסען". דער מיניסטער-פּרעזידענט, אָטאָ בּרוין, איינער פון די פעהיגסטע מלוכה-מענער אין דייטשלאַנד, איז ביי די רעאַקציאָנערע פּאַרטייען זעהר פערהאַסט, ער איז שוין זינט 1919 פּרייסישער פּרעמיער און זיין טאַקטיק, אין וועלכער די גאַנצע סאָציאַל-דעמאָקראַטיע האָט זיך אָנגעשלאָסען, איז קודם כל צו דערהאַלטען די רעפּובליק און אַזוי, ווי פּרייסען איז כמעט 3/2 פון גאַנץ דייטשלאַנד און אויך די רעזידענץ פון דייטשלאַנד געפינט זיך אין פּרייסען, האָט ער די מדינה פאַר דער בירגער-קאַמף, וואָס מען מעג נישט אַרויסגעבען פון דער האַנד. דער פּאָליצי-פּרעזידענט פון בערלין איז אויך אַ ס. ד. נאָך דעם היטלער נצחון האָט בּרוין געפונען פאַר נויטיג סעווערינג'ען איבערצוגעבען דעם פּאָרטפעל פון אינערן-מיניסטעריום און גרזשעזינסקי'ן צו נאָמינירען פאַר בערלינער פּאָליצי-פּרעזידענט [illegible] ענערגישען ס. ד. כדי צו האַלטען פעסט די ממשלה אין פּרייסען שטיצט די ס. ד. אין רייכסטאַג דאָס קאַבינעט בּרונינג און מיטמאָל אַפילו ביי אַזעלכע זאַכען, וואָס זיינען נישט איינשטימיג מיט'ן ס. ד. פּראָגראַם, ווי למשל ביים פּאַנצער-קרייצער האָט די ס. ד. זיך אָפּגעהאַלטען פון שטימען און אַזוי אַ גאַנץ דורכגעלאָזט דאָס בויען פון אַ נייעם פּאַנצער-קרייצער, אַבי נישט צו שאַפען פאַר די „נאַצים" און דייטש-נאַציאָנאַלען קיין תירוץ, אַז זיי מוזען צוריקקומען אין רייכסטאַג, כדי צו ראַטעווען די דייטשע וועהרמאַכט. פון דער אַנדערער זייט איז דעם פּרייסישען מיניסטער-פּרעזידענט און די ס. ד. געלונגען אַדורכצופיהרען אַלע סאָציאַלע איינריכטונגען ווי למשל: קראַנקען, אינוואַלידען און אַרבייטסלאָזען פערזיכערונגען אויפצובויען אויף אַזאַ הויכער מדרגה, וואָס איז נישט דאָ אין קיין מדינה, אויך איז דער לוין און געהאַלט פון די אַרבייטער אַנגעשטעלטע און בעאַמטע אַ סך העכער, ווי פאַר דער מלחמה. דער געזעלשאַפטליכער און פּאָליטישער מצב פון די אַרבייטער האָט זיך אויך שטאַרק געענדערט.

געוועהנליכע בשר ודם'ס בעקליידען הויכע מלוכה-שטעלען, אָטאָ בּרוין איז אַ געוועזענער אַנגעשטעלטער ביי אַ נאָטאַר, סעווערינג אַ געוועזענער שלאָסער, און דאָס [illegible] ווילען די רעאַקציאָנערע כחות, וואָס שאַרען זיך אַרום דעם פּלעביסציט, בעגרעניצען.

פון די בנין איצטיגע פּלעביסציטען האָט זיך נאָך קיין איינציגער נישט איינגעגעבען, אַפילו דער פּלעביסציט, וואָס מען האָט בשעתו געוואָלט דורכפיהרען, אַז די געוועזענע פירשטען זאָלען נישט בעקומען אויסגעצאָהלט פאַר זייערע פערמעגענס אין דער מדינה, פאַר וועלכען עס האָבען געשטימט נישט נאָר די אַרבייטער-מאַסען נאָר בירגערליכע אויך, האָט נישט געהאַט די נויטיגע צאָהל שטימען. איצט איז דער מצב אַ ערנסטער. היטלער האָט איינגענומען זיי עדות זאָגען פאַר'ן געריכט אין איינעם אַ שבועה ערקלערט, אַז כאָטש ער איז מיט דער וויימאַרער קאָנסטיטוציע נישט צופרידען, אָבער ער וועט זי בעקעמפען נאָר מיט לעגאַלע מיטלען, ווייל ער קען נישט מאַכען פאַר הפקר דאָס בלוט פון זיינע פּאַרטיי-חברים, וואָס האָבען זיך איהם אָנגעטרויט. זיינע פּאַרטיי-חברים פאַלען קיינען נישט אַן, נאָר ווען זיי געפינען זיך אין אַ מצב פון נויט. [illegible] איז זיינע פּאַרטיי-חברים לגמרי נישט ערלויבט צו האָבען. פאַר עובר זיין אויף דעם, ווערען זיי אַרויסגעשטויסען פון דער פּאַרטיי. ער האָט אויך פערגאָסען קראָקאָדיל-טרעהרען פאַר די קרבנות אַלס פון די קאָמוניסטען, וואָס זיינען געפאַלען, פאַרט דייטשע אַרבייטער און ברידער (לערך 300 טויטע זיינען געפאַלען פון די אונפאַלען). היטלער האָט אויך געשיקט אַ שליח מיוחד צום פּאַפּסט קיין רוים און צוגעזאָגט אויף להבא נישט מעהר בעליידיגען דעם קאַטאָליציזם, דאָס אַלעס זאָל זיין אַ סגולה זיך צו פערשטענדיגען מיט בּרונינג'ען און מיט'ן קאַטאָלישען צענטרום און איהם אָפּרייסען פון די ס. ד. עס זיינען דאָ איש אומרים, אַז בּרונינג וויל אויך האָבען די מעגליכקייט צו קענען לאַווירען צווישען די 2 גרעסטע דייטשע פּאַרטייען און נישט זיין [illegible] אָפּהענגיג נאָר פון די סאָציאַל-דעמאָקראַטען. דער טערמין פון פּלעביסציט איז פעסטגעשטעלט אויף דעם 2-טען אָדער דעם 9-טען אויגוסט.

אויב דער איצטיגער פּלעביסציט וועט האָבען דעם זעלבען גורל, ווי די ביז-איצטיגע, אָדער דער „שטאַלהעלם" וועט אָפּהאַלטען זיין ערשטען נצחון, — ימים ידברו.

—=o§o=—

סאָוויעטישע קריגס-שיפען קיין... שפּאַניען

[illegible]ער פיהרט אָן מיט די איצטיגע אונרוהען אין שפּאַניען? — [illegible]ער סענסאַציאָנעלער אַרעסט אין פראַנקרייך. — סאָוויעטישע [illegible]ריגס-שיפען אויפ'ן וועג קיין שפּאַניען. — דאָס געשפּענסט פון [illegible]קאָמינטערן" און דער בייזער גייסט פון פּוילק. לאָורענס.

[illegible]

די סאָוויעטען מאַכט בנוגע די יעצטיגע ענטוויקלונג פון די געשעהענישען אין שפּאַניען.

די ענגלישע שפּיאָנען האָבען זיך דערוואוסט, אַז פון קראָנשטאַט זענען [illegible]

[illegible] בעי די בוגטען אין בריטער-קאַמפּף צווישען די אַנגעפיהרטע און די ענגלישע קאָלאָניעס, קומט וואָרער ביי אַנדערע שטענדיגע אַרייך אויפ'ן זכרון דאָס געשפּענסט פון... פּייקאָוויק לאָורענס.

—=o§o=—

הייסע דיסקוסיע וועגען קירטענס קאָפּ...

די „ליגע פאַר מענשען רעכט" פאָדערט נישט אויסצופיהרען דעם טויט-אורטייל איבער'ן דיסעלדאָרפער מערדער

אין דייטשלאַנד קאָכט זיך נאָך אַלץ מיט דעם דיסעלדאָרפער מערדער פּעטער קירטען, וועלכער איז פאַר'ן משפט געוואָרען צום טויט פאַר זיינע צאָהלרייכע גרויזאַמע מאָרד-טאַטען איבער פרויען אין קליינע מעדלעך.

מיט אַ פּאָר טעג צוריק האָט די דייטשע „ליגע פאַר רעכט פון'ם מענש" צוזאַמענגערופען אַ גרויסען מיטינג וועגען קירטענס טויט-אורטייל.

דער בעוואוסטער דייטשער יוריסט און געוו. יוסטיץ-מיניסטער פון דייטשלאַנד ד"ר גוסטאוו ראַדברוך האָט געהאַלטען אַ גרויסע רעדע וועגען טויט-שטראָף בכלל, און ספּעציעל וועגען קירטענ'ען. צווישען אַנדערען האָט ער געזאָגט, אַז מיר פאָדערן, אַז דער טויט-אורטייל זאָל איבער קירטינ'ען נישט אויסגעפיהרט ווערען, ווארום פאַר קירטינ'ס קאָפּ וועלען אין די צוקונפט פאַלען אַ סך אַנדערע קעפּ, און דערצו וועניגער געפעהרליכע און אונשולדיגערע. מיר געהען דאָ נישט פערטיידיגען קירטינ'ען, מיר קעמפען נאָר געגען טויט-שטראָף. מיר זענען אויך געגען עקזעקוציע איבער קירטינ'ען צוליב דעם, ווייל אין זיינע פערברעכען איז אויך פיל מיטשולדיג די געזעלשאַפט. צוזאַמען מיט די אייגענשאַפטען, וואָס ער האָט גע'ירשנ'ט פון זיין פאָטער, דעם שכור, זענען אויך צוגעקומען די השפעות פון דער געזעלשאַפט, און וואָס אייגענטליך, ווייסען מיר וועגען דעם דאָזיגען מענש. צי קאָנען מיר זיך נעמען דעם מוט אָפּצוהאַקען דעם דאָזיגען קאָפּ אויב מיר זענען אומשטאַנד אַזוי ווייניג צו וויסען, וואָס עס טוט זיך אין זיין מוח? גראַד ביי קירטענ'ען קאָנען מיר אָנווייזען אויף דער אונזיניגקייט פון טויט-שטראָף. צי האָט די עקזעקוציע איבער האַרמאַנ'ען, וועלכער איז בעגאַנגען אַזוי פיל פערברעכענס, געהאַט כאָטש די מינדסטע השפעה לטובה אויף קירטינ'ען? אין אַ מענש פון בלוטדורשטיגקייט האָט מען נישט פיל מאָל די שטים פון שטראָף-געזעץ.

אויך אין פּאַריז ווערט געפיהרט אַ זעהר הייסע דיסקוסיע איבער דעם דאָזיגען ענין. געעפענט די דיסקוסיע האָט דער בערימטער פראַנצויזישער פּסיכיאַטער ד"ר שולד, וועלכער איז באַלד נאָך קירטענ'ס פּראָצעס אַרויסגעטרעטען מיט אַ פּראָטעסט געגען אויספיהרען דעם אורטייל. ד"ר שולד האָט אָנגעוויזען, אַז מ'האָט דאָ צו טאָן מיט איינע פון די שרעקליכסטע קראַנקהייט-ערשיינונגען. די דאָזיגע מיינונג האָט אַרויסגערופען אַ געוואַלדיגען שטורם צווישען די רעכטע און די לינקע. דער בערימטער פראַנצויזישער פּובליציסט [illegible] איז זעהר שטאַרק אַרויסגעטרעטען געגען דעם ד"ר שולד און זיך בעמיהט לעכערליך צו מאַכען זיינע אַרגומענטען. אָבער נישט בלויז [illegible]

[illegible]

יעהרליכע פערזאַמלונג פון לאָדזער „וויזאָ"

די פיל-פערצווייגטע טעטיגקייט פון דער יודישער פרויען-אָרגאַניזאַציע אויף אַלע געביטען פון יודיש-געזעלשאַפטליכען לעבען.

אין לאָקאַל פון דער יודישער פרויען-אָרגאַניזאַציע „וויזאָ" איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען די אַלגעמיינע יעהרליכע פער- [illegible]

„וויזאָ" גרעסערע פערזאַמלונגען אין די יודישע יום-טובים, ווי: חנוכה, חמשה-עשר בשבט, פּורים און לג-בעומר. און [illegible]

[illegible] מאַר רעפערירט וועגען דער טעטיגקייט פון אַלוועלטליכען יודישען פרויען-פאַר[illegible] באַנד בכלל.

[illegible]

די העברעאישע קורסען, מיט וועלכע עס פיהרען אָן ד"ר אַרמיאַן און ה' יחיאל ראָזענצווייג, זענען דורך די „וויזאָ"-מיטגלידערינס געוועזען פילשטענדיג בעזעצט. די דריי העברעאישע „וויזאָ"-פרעבעל-שולען, זענען געוועזען איבערפילט. אין דער העברעאישער אַלגעמיינער „הרצליה", וועלכע „וויזאָ" האָט פאַרגעגען יאָהר איבערגענומען, געפינען זיך איבער 80 קינדערלעך פון די אָרעמסטע שיכטען. „הרצליה" האָט דעם לעצטען יאָהר געשלאָסען דעם בודזשעט אָהן אַ דעפיציט.

די העברעאישע „סטודיע" אין לאָקאַל פון „וויזאָ" איז מיט ערפאָלג אַרויסגעטראָטען איינגע מאָל אין לאָדז און אויף דער פּראָווינץ.

די „יונגע וויזאָ" צעהלט שוין איצט איבער 90 מיטגלידערינס. פאַר זיי איז אין לאָקאַל פון „וויזאָ" געשאַפען געוואָרען אונטער דער אָנפיהרונג פון ד"ר י. פרענקעל אַ סעמינאַר פון יודישער היסטאָריע, יודישער און אַלגעמיינער ליטעראַטור. קורסען פון ענגלישער און פראַנצויזישער שפּראַך, גימנאַסטיק און האַנד-אַרבייט.

כדי צו בעטאָנען דעם נאַציאָנאַלען כאַראַקטער פון „וויזאָ", איז אויך היי יאָהר, ווי אין די פערגאַנגענע יאָהרען, איינגעאָרדענט געוואָרען אין לאָקאַל פון [illegible]

[illegible] פּרעלעגענטען אויף היסטאָרישע און צייטווייליגע ליטעראַרישע און געזעלשאַפטליכע טעמען, וואָס זענען געוואָרען בעזוכט פון זעהר פיעל פּובליקום.

[illegible] דער פּראָגראַם פיר נייע „וויזאָ"-גרופּען: אין זדונסקא-וואָליא, פּאַביאַניץ, זשעלאָן און אין זגערזש. די לאָדזער „וויזאָ" צעהלט יעצט איבער 600 מיטגלידערינס.

[illegible]

אויך איז אויסגעוועהלט געוואָרען 8 דעלעגאַטינס צום וויזאָ-צוזאַמענפאָהר, וואָס קומט פאָר אין ווארשא דעם 24—25 מאַי און 4 דעלעגאַטינס צו דער אַלוועלטליכער 4-טער „וויזאָ"-קאָנפערענץ אין באַזעל דעם 22—28 יוני.

די לויה פון יודיש-אַמעריקאַנער טעאַטער-טוער דוד בעלאַסקאָ

ניו-יאָרק. (יטא) געשטערן איז דאָ פאָרגעקומען די לויה פון בעקאַנטען טעאַטער-לייטער, „[illegible] פון אַמעריקאַנער טעאַטער" דוד בעלאַסקאָ. די לויה איז פאָרגעקומען לויט'ן יודישען דין, און אין איהר האָט זיך בעטייליגט אַ ריזיגער עולם. הרב יונה ווייז האָט אָפּגערופען אַ הזכרה נאָך דעם פערשטאָרבענעם אין דער „צענטראַל-סינאַגאָגע". פון דער גאַנצער וועלט קומען אָן קאָנדאָלענץ-דעפּעשען צוליב'ן טויט פון פערדינסטפולען טעאַטער-לייטער.

קאָמוניסטען-פּראָצעס אין יפו

ירושלים. (יטא) אין יפו'ער קרייז-געריכט איז פאָרגעקומען אַ פּראָצעס געגען אַראַבישע קאָמוניסטען. אַלס עדות איז אין דעם פּראָצעס אַרויסגעטרעטען אַ געוויסער סאַלאָמע אַבוגול, וועלכער האָט אַליין אין משך פון 3 יאָהר געהערט צו דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי אין א"י. אַבוגול האָט געגעבען גענויע שילדערונגען דעם אָרגאַניזאַציאָנעלען בוי פון די א"י-קאָמוניסטען, די בילדונג פון די „קע-מערלעך" און האָט מיטגעטיילט אַ רייהע איינצעלהייטען, וועלכע וועלען ערמעגליכען דער פּאָליציי בעדייטענד צו בעשטעהן די קאָמוניסטישע אַרבייט.

דאָס געריכט האָט פערהערט נאָך 2 עדות, וועלכע האָבען אָפּגעגעבען זייערע ערקלערונגען, זייענדיג בעהאַלטען הינטער שירעמס.

אַלס פערטיידיגער פון די אַנגעקלאָגטע איז אַרויסגעטרעטען עו"ד ד"ר שמין. דאָס געריכט האָט [illegible] קאָמוניסטען פער'משפט'ט צו 2 יאָהר תפיסה יעדען.

קאָנצערט-דירעקציע: אַלפרעד שטריק, טעל. 213-84

● זאַל פילהאַרמאָניע ●

[illegible]טאָג, מיטוואָך, 20 מאַי 8.45 אָוונט

קאָנצערט פון

Maniek Neumiller

[illegible] אויסגעצייכנעטער טאַלאַנטפולער פידלער מיט'ן אַנטייל פון פרל. Eugenja Melmanówna (פּאַרטעפּיאַן) ווארשא

פּראָגראַם:

מאָצאַרט: סאָנאַטע ע-מאָל אויספ. ניימילער און ט. רידער
שאָפּין: נאָקטורן פיס-דור
שאָפּין: פּרעלודיום דעס-דור אויספ. פרל. ע. מעלמאַן.
ברוך: פידעל-קאָנצערט ג-מאָל
בלאָך: בעל שם (אימפּראָוויזאַציע)
ריעס: פּערפּעטואום מאָבילע אויספ. מ. ניימילער.
שטרויס-גרינפעלד: קאָנצערט-פּאַראַפראַזע אויף דאָס טעמא פון וואַלצער אָפּ. 56 אויספ. פרל. ע. מעלמאַן.
דוואָראַק-קרייזלער: סלאַווישע טאַנץ-ווייזען ע-מאָל
סאַראַסאַטע: ראָמאַנזאַ אַנדאַלוזאַ
ווייעניאַווסקי: אויספ. מ. ניימילער.

[illegible]אָמפּאַניאַמענט דיר. טעאָדאָר רידער. בילעטען פון 1.50 ביז 8 זל. [illegible]קומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע ווי אויך אין בוכהאַנדלונג פון קאַראָל ניימילער, פּיעטריקאָווער 61.

[illegible]עריקאַנער יודען בויען אַ בלינדען-אינסטיטוט אין א"י

[illegible] אין האַמבּורג („אַס [illegible]) פאָרגעקומען אַ פייערונג, גע- [illegible]

א"י. די אונטערשריפטען פון די 1200 אַנטיילנעהמער פון דער פייערונג וועלען [illegible]

לאָדז
20. מאַי 1931
זון אויפג. נג. 3.38
זון אונטערג. אנג. 7.22
מיטוואָך, ד' סיון תרצ"א
פ' נשא

טאָג-כראָניק

פּאַבאַר 1910

היינט, מיטוואָך דאַרפען זיך צו-שטעלען פון יאָהרגאַנג 1910 פאַר דער קאָמיסיע 1 (זאַקאָנטנאַ 82) פון 3. קאָ-מיסאַריאַט — S Sch Ś

פאַר דער קאָמיסיע 2 (אָגראָדאָוואַ 34 יאָהרגאַנג 1910 פון 7. קאָמיסאַריאַט — A P T Ł

פאַר דער קאָמיסיע 3 (אַלעע קאָש-משושקי 21) דאַרפען שטעהען די „אָד-ראָטשעגיעס" פון יאָהרגאַנג 1909 פון פון 11. קאָמיסאַריאַט — P S Sz Sch Ś T U W Z Ź

און פון 5. קאָמיסאַריאַט — A B C D E

די פּאָבאָר-פּליכטיגע דאַרפען מיט זיך מיטנעמען זייערע פּערזענליכע דאָ-קומענטען און די בעשטעטיגונגען, אַז זיי זענען אַריינגעצויגען געוואָרען אין די פּאָבאָר-ליסטעס.

די בלוטיגע מעשים פון דער פערברעכערישער אָרגאַניזאַציע צווישען די יודישע „וואָוילע" אין לאָדז

גנבה-אַקטען און אַפּרעכנונגען. — דער פּסק-דין פון אַ בלאַטער „דין-תורה". — אין שויץ פון ער-מאָרדעטען „משיח'ל". — דער ווילדער גראַנגטל און בלוט-פערגיסונג אויף אַ יודישע חתונה

(§) אין זיין צייט האָבען מיר געהאַט מיטגעטהיילט, אַז פאַר'ן פּראָצעס פון אַרעסטירטען יוסף מרדכי גנאַט, דעם מערדער פון „משיחל'ן", איז אין חתונה זאַל אויף אַלעע 1. מאַי 2 געקומען צו אַ בלוטיגען צוזאַמענשטויס צווישען גנאַט'ס גוטע ברידער און משיחל'ס פריינד. דאָן האָט זיך געהאַנדעלט דעריבער, וואָס אַ געוויסער שלמה יצחק באַ-משאַן פון ליטאָמיערסקאַ 31, אַן עריר ליטובת גנאַט'ן איז געדראָהט געוואָרען „אָפּגעראַמט" צו ווערען. און באַמשאַן האָט זיך גישט אָפּגעשראָקען פאַר דער וואָרנונג. אין משיח'לס ברודער ישראל שלמה יאַקובאָוויטש צוזאַמען מיט זיינע פריינד אַוועק צו באַמשאַנ'ען אין שטוב אַריין און איהם נאָכאַמאָל געדראָהט מיט טויט, אויב ער וועט נישט מענה'ן אַזוי, אַז גנאַט זאָל פער'משפּט ווערען פאַר משיחל'ס טויט. היות באַמשאַן האָט זיך אונבערגעלאָזט צייט אויף ישוב הדעת, האָט ישראל שלמה יאַקובאָוויטש און זיי-נע חברים געזוכט אַ געלעגענהייט זיך אָפּ-צורעכענען מיט באַמשאַנ'ען. די געלע-גענהייט האָט זיך געמאָלדט אויף דער דערמאָנטער חתונה, וואו באַמשאַן איז געווען אַ גאַסט. ביי דער חתונה-סעודה, ווען באַמשאַן האָט געוואָלט אַרויסגעהן אין קאָרידאָר אַריין, האָט ישראל שלמה יאַקובאָוויטש און זיינע פריינד איהם פערשטעלט דעם דורכגאַנג און בינו-לבינו האָט מען באַמשאַנ'ען מכבד געווען מיט אַ מעסער אין קאָפּ און אין דער ברוסט. דער בעפאַלענער האָט מיט קראַפט אָפּגעשטויסען פון זיך דעם רוצח אַזוי, אַז דער לעצטער איז אַראָפּגעפאַלען פון די טרעפּען. אַ דערצעהרנטער האָט דער אַראָפּגעוואָרפענער געכאַפּט זיך צו אַ רעוואָלווער, נאָר ער האָט נישט גע-שאָסען, וויל באַמשאַן איז געווען פער-שטעלט דורך זיינע פריינד. אַ געוויסער וואָלף נוסבוים האָט דאַן צוגעהאַלטען באַמשאַנ'ס הענט און יאַקובאָוויטש האָט זיך אויף איהם געוואָרפען. דאַן איז באַמשאַן אַריין אין חתונה-זאַל און יאַקובאָוויטש האָט איהם נאָכגעיאָגט. אונטערוועגס האָט איינער אייזיקאָוויטש 3 מאָל אַריינגעשטעקט דעם צעשיכטען יאַ-קובאָוויטש אַ מעסער אין פלייצע אַריין. ביי דער ענטשטאַנענער פּאַניק איז די אַנפאַלער געלונגען צו ענטלויפען פון צווישען חתונה-עולם און צו די פּער-וואונדעטע איז אַרויסגערופען געוואָרען די „גיכע הילף".

אין דער קאָנסעקווענץ האָט די פּאָ-ליציי אַרעסטירט יאַקובאָוויטש'ן, נוס-בוים'ען און אייזיקאָוויטש'ן. זיי האָבען זיך מודה געווען אין אַנפאַל. בעת יאַ-קובאָוויטש איז געזעסען אין תפיסה האָט די תפיסה-וואַך פערהאַלטען אַ בריוו'ל, וואָס יאַקובאָוויטש האָט אויף אַן'אַנג-לענגלען וועג אַרויסגעשיקט צו זיין ווייב וועלכע ער האָט געלערנט וואָס זי זאָל טאָן, כדי איהם לייכטער צו מאַכען די שטראָף. אין דעם בריוו'ל איז געשטאַנען, אַז דאָס ווייב זאָל געהן צו אַ געוויסען לאָדזער וואַוילען יונג, ער זאָל ביים אויספאָרשונגס-ריכטער זאָגען, אַז אין קרימינעלען אַוועגנד איז ער, יאַקובאָוויטש, געזעסען ביים וואַוילען יונג און רעסטאָ-ראַן און ביז שפּעט ביינאַכט געשפּילט דאָמינא. הערנאָך האָט ער געבעטען דאָס ווייב, זי זאָל געהן צום אויספאָר-שונגס-ריכטער צוזאַמען מיט איינעם יחיאל ווענזלער, וועלכער איז אויסגע-בינדען מיט'ן אונטערפאָרשונגס-ריכטער. יאַקובאָוויטש האָט זיך מודה געווען און אַרויסשיקען דעם בריוו, נאָר נישט פאַר זיך האָט ער דאָס געשריבען, נאָר פאַר ישאל אָרענבוך, וועלכער האָט איהם גע-בעטען וועגען דעם.

אלס בעשולדיגער איז אַרויסגעטרעטען פּראָקוראָר קאָזלאָווסקי. דער ציוויל-מאָהנער מצד דעם בע'עולה'טען באַמשאַן איז געווען אַדוו. כאַמוטש. ער האָט גע-פאָדערט 1000 זל. שאָדען-ערזאַץ.

אלס פערטיידיגער זענען אַרויסגעטרע-טען די אַדוואָקאַטען פּילוק, לילקער. דער אָנגעקלאָגטער אייזיקאָוויטש האָט זיך אַליין פערטיידיגט.

(ד) די אָנגעקלאָגטע האָבען זיך נישט אָנערקענט פאַר שולדיג אין דעם, וואָס דאָס געריכט האָט זיי פאָרגעוואָרפען. זיי זענען געווען און פילהאַרמאָניע, דערנאָך זענען זיי אַוועק צו דער חתונה, אָבער באַמשאַנ'ען האָבען זיי דאָרט נישט גע-טראָפען. זיי האָבען אפילו נישט גע-קלערט וועגען הרג'ענען איהם.

א רייהע עדות, די מחותנים פון דער חתונה, וואו עס איז פאָרגעקומען דאָס בלוט-פערגיסונג, דערמאָנטער בלומע און רחל וועלכע האָבען ערקלערט, אַז אַוו-נער איז אַריין צווישען עולם מיט אַ רע-וואָלווער שרייענדיג: „געהט אַוועק, ווייל איך שיס!". באַמשאַן האָט געבעטען דעם עולם, מען זאָל איהם שיצען.

נאָכ'ן אויסהערען לערך 50 עדות, האָ-בען נעהאַלטען זייערע רעדעס דער פּראָ-קוראָר און די פערטיידיגער, און דאָס געריכט טראָגט אַרויס אַן'אורטייל, לויט וועלכען יאַקובאָוויטש ווערט פער'משפּט אויף 6 יאָהר שווערע תפיסה. נוסבוים אויף 4 יאָהר, אייזיקאָוויטש ווערט בע-פרייט.

די ציוויל-מאָהנונג ווערט אָפּגעוואָר-פען.

פון לאָדזער האַנדעלס-געריכט
—:0:—

רעהאַביליטאַציע; גרייט-שיין; רעגולאַציע

(5) אין נאָוועמבער 1929 איז גע-שטעלט געוואָרען אונטער באַנקראָט יששכר-משה יאַקובאָוויטש, סוחר-פאַב-ריקאַנט פון פּאַמרניאָוואַ 11. אינצווישען האָבען די קרעדיטאָרען געפאָדערט פון געריכט, מען זאָל אַנזעצען אין אַרעסט יאַקובאָוויטש'ן, ווייל דער באַנקראָט איז, לויט זיי, אַ בעוווסטזיניגער. די בקשה איז אָפּגעוואָרפען געוואָרען.

היינט 20. פעברואַר ה. י. האָט יאַקו-באָוויטש פאָרגעשלאָגען די קרעדיטאָרען צו רעגולירען זיי אויף 10 פּראָצענט, בעצאָהלט אין 2 האַלב-יעהרליכע ראַ-טעס. די קרעדיטאָרען האָבען די רעגו-לאַציע אָפּגעוואָרפען. עס איז געשלאָסען געוואָרען אַ קרעדיטאָרען-אָפּמאַך און אַלס ענדגילטיגער סינדיק איז געוועהלט געוואָרען אַדוו. קנעפעל. דער סינדיק זאָל דאַרבפיהרען די ליקווידאַציע פון יאַקו-באָוויטש'עס פערמעגען.

אויף דער ווענדונג פון ריכטער-קאָמי-סאַר האָט דאָס געריכט געגומען צו קענטניש דעם בעשלוס וועגען קרעדיטאָ-רען-אָפּמאַך, ווי אויך די וואַהל פון סינ-דיק. דערביי איז בעשלאָסען געוואָרען יאַקובאָוויטש'ס באַנקראָט צו קוואַליפי-צירען אַלס אַזעלכען, וואָס לאָזט זיך רע-האַבילוטירען.

* * *

דער לאָדזער סוחר שלמה שאַפּראַן (נאַוואָמיעיסקאַ 4) איז אין אַפּריל ה. י. געשטעלט געוואָרען אונטער אַן אויפזאָ-לאָשטש. שאַפּראַן איז אַרעסטירט גע-וואָרען. זיין בעפולמעכטיגטער האָט גע-בעטען אַרויסצוגעבען אַ גלייט-שיין שאַפּ-ראַנ'ען. דערביי האָט ער פאָרגעשטעלט שאַפּראַנ'ס אויסגעקויפטע רעגולאַציע-וועקסלען. דאָס געריכט האָט בעשלאָסען איינצוהערען אַ רייהע עדות.

* * *

דער פירמע „בראָין און סאַברוקאַנט" (ציגעלנאַיאַ 31) איז אין אַפּריל 1930 בעשטימט געוואָרען אַ „נאַדזאָר". אין יאַנ' ה. י. האָט די פירמע געבעטען אַנ-ערלויבניש צו שליסען אַ רעגולאַציע אויף 40 פּראָצענט, בעצאָהלט אין פערלויף פון 2 יאָהר. די רעגולאַציע איז דורכ'ן געריכט בעשטעטיגט געוואָרען. דער „נאַדזאָר" פון דער פירמע „בראָין און סאַברוקאַנט" איז גליכצייטיג קאַסירט געוואָרען.

לוסטראַציע פון בעקערייען

(—) די וואָיעוואָדישע קאָמיסיע פאַר אויפזיכט איבער געבעקס און מעהל האָט דורכגעפיהרט קאָנטראָלעס פון די בעקערייען אין לאַסק, פּאַביאַניץ, לאַסק און פּיעטרקאָוו. אין אַלגעמיין זענען די בעקערייען אין היגיענישער הינזיכט בעפרידיגענד.

שויין טעטיג
די פּריוואַטע מעדיצינישע פּאָגאָטאָוויע
זשעלאָנאַ 6
טעל. 12-333
ערטיילט אַ גאַנץ יאָהר מעדיצינישע הילף אין אַלע פלוצלינג'ע פאַלען
צו יעדער צייט בייטאָג און ביינאַכט.
גיכע מעדיצינישע הילף פאַר אַקושעריע.

פערקלענערן דאָס דירה-געלט

פאָדערן לאָקאַטאָרן פון נייע הייזער

לאָקאַטאָרען פון די נייע הייזער אין לאָדז האָבען בעשלאָסען צו ווענדען זיך צום מאַגיסטראַט, ער זאָל בעמיהען זיך, אַז דאָס דירה-געלט אין די נייע הייזער, וואָס זענען איינגעבויט געוואָרען מיט די קרעדיטען פון קאָמיטעט פונאַנדער-צופיהרען די שטאָט, זאָל פערקלענערט ווערען. די זעלבע לאָקאַטאָרען האָבען אויך בעשלאָסען נישט צו בעניצען די קאָנטראַקטען מיט די הויז-איינגענטימער, וואָס וועלען נישט פערקלענערן דאָס דירה-געלט.

טרינקט נאָר
ר' מענדיל באָרנשטיינ'ס
ווייין
פון דער פירמע „באַרווין"

יודישער יונגערמאַן געהט צו פוס איבער גאַנץ פּוילען

פון לאָדז איז אָנגעקומען דער יונגער אַמאַטאָר-גלאָבטראָטער מ. י. רוביער פון וואַרשע. דער יודישער ספּאָרטלער געהט צו-פוס איבער גאַנץ פּוילען. ער האָט ברעה הורבצומאַכען אין 7 חדשים 5000 קילאָמעטער.

דער ציל פון דער רייזע צו פוס איז ספּאָרט, טוריסטיק און צו בעקענען זיך און זאַמלען יודיש-היסטאָרישע אַלטער-טימליכקייטען פון פּוילען.

יודיש טעאַטער אין „פילהאַרמאָניע"
נאַרוטאָוויטשאַ № 20 לייטונג: א. בעזמאַן.
פרייטאָג, 22. שבת, 23. זונטאָג, 24. מאָנטאָג, 25. מאַי 9 אָווענד
ווילקאָמען אונזער גרויסען גאַסט!
דירעקטאָר און ארטיסט משה ליפּמאַן פּרעזענטירט פאַרן לאָדזער עולם אייער ליבלינג
די בעריהמטע שוישפּילערין פון אַמעריקאַ
עמיליא אדלער
נור אויף 4 פאָרשטעלונגען
נור אויף 4 פאָרשטעלונגען
אין דעם גרויסען סענסאַציאָנעלען שלאַגער, וועלכער געהט אָן אויפהער אין די גרעסטע 2 ניו-יאָרקער יודישע טעאַטערן
איך וויל אַ קינד!..
אין 3 אַקטען פון סעם בלום. הויפּט-ראָל „סאָפיע" עמיליא אַדלער
פרייטאָג בייטאָג, 4 אַ זייגער
פרייזען פון 80 גר. ביז 2.50
דער דבוק
מיראָפּאָלער צדיק-משה ליפּמאַן.
שבת בייטאָג, 4 אַ זייגער נאָכמ.
פרייזען פון 80 גר. 2.50
דער ישיבה-בחור
אביגדורל — משה ליפּמאַן
אימפּרעסאַריאָ פון עמיליאַ'ס אַדלער גאַסטשפּילען סאַלאָמאָן קוסטין.
בילעטען שוין צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער „פילהאַרמאָניע".

אינטימע סודות פון צאַרישען היף

לויט ערשט פערעפענטליכטע מאַטעריאַלען

(ענדע)

מיט גרוים ליאַרם האָט דער המון זיך געוואָרפען צו די טויערן פון מאַ-נאַסטיר, פאָדערענדיג אַרויסצוגעבען זיי די „דייטשע שפּיאָנקע", וועלכע בעדאַלט ביי זיך אין מאָנאַסטיר, און נעהמען איהר ברודער, דעם גרויסהערצאָג פון העסען.

די גאַסען-מאַניפעסטאַציעס זענען גע-מאַכט געוואָרען מיט דער צושטימונג פון מאָסקווער גענעראַל-גובערנאַטאָר, דעם פירשט יוסופאָוו, וועלכער האָט שפּעטער אַליין זיך בעטייליגט אין דער'הרג'ענען ראַספּוטינ'ען.

די דערמאָנטע פערשווערער-גרופּע האָט אין 1916 יאָהר געשיקט קיין ב... זייערע פערטרויאונגס-מענ-שען, רוזשעוויסקי צו דעם אַנטלאָפענעם מאָנאַך איליאָדאָר, ער זאָל קומען קיין ... און דער'הרג'ענען ראַספּוטינ'ען. דער געוועזענער מאָנאַך איליאָדאָר, אַ ... שונא פון ראַספּוטינ'ען, האָט אָנגענומען דעם פּאָרשלאָג. ער האָט פאַר דעם שטיקעל „אַרבייט" גע-... בעקומען 60 טויזענד רובל. די ראַזונע פערשווערונג איז אָבער ענמדעקט געוואָרען אין דער אָגענט רוזשעוויסקי איז געוואָרען אַרעסטירט אין מאָמענט, ווען ער איז צוריק אַריבער די רוסישע גרענעץ. רוזשעוויסקי האָט זיך מודה געווען און האָט אויך אַרויס-געגעבען אַלעמען פון דער גרופּע פער-שווערער.

דעם ערשטען פּלאַן פון אַ „הויף-רע-וואָלוציע" האָט באַלד נאָכ'ן אָנהייב פון דער מלחמה געגעבען דער פּאָרזיצער פון „זעמסטוואָס-פערבאַנד", פירשט לוואָוו. זיין פּלאַן איז געווען, צו אַרעס-טירען די קייזערין אַלעקסאַנדראַ און פערשיקען זי אין קרים, צווינגען דעם צאַר צו געבען אַ נייע קאָנסטיטוציע, רע-פאָרמען און צו בעשטימען אַ פּאַרלאַ-מענטאַרישע רעגירונג.

דער דערמאָנטער פּלאַן איז אונגע-טוויס געוואָרען דעם גענעראַל אַלעק-סעיעוו, וועלכער האָט געהאַלטען, אַז מיט'ן אויספיהרען דעם פּלאַן מוז מען נאָך אָפּוואַרטען.

ווען דער צאַר ניקאָלאַי האָט פער-שיקט דעם הויפּט-קאָמאַנדיר, ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש'ן אויף קאַווקאַז, האָט פירשט לוואָוו געשיקט צו איהם זיין פערטרויאונגס-מאַן, פירשט כאַטיסאָוו'ן מיט'ן ציל צו ווערבירען דעם גרויס-פירשט ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש'ן צו דער גרופּע פערשווערער געגען צאַר.

פירשט כאַטיסאָוו האָט פאָרגעלעגט ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש'ן אַ פּלאַן, צו אַרעסטירען דעם צאַר און פערשיקען איהם ערגעץ אין די תמימע מקומות. ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש האָט געוויזט פּראָקלאַמירט ווערען אלס הערשער פון רוסלאַנד. ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש האָט גענומען צוויי טעג צייט, אויף בעדענ-קען זיך. נאָכדעם האָט ער דעם פּלאַן אָפּגעוואָרפען.

זערהערנל איז צום צאַר ניקאָלאַי דער-גאַנגען אַ ידיעה, אַז זיין פעטער פּלאַנט אַ פערשווערונג געגען איהם. ניקאָלאַי האָט באַלד אָנגעשריבען צום פעטער אַ שטרענגען כרית און געפאָדערט אַ באַל-דיגע ערקלערונג.

דער גרויספירשט ניקאָלאַי ניקאָלאַיע-וויטש האָט קורץ אָפּגעענטפערט בזה הלשון:

— „די שטעלט זיך גאָר נישט פאָר-צושטעלען דאָס יעלבינגע, וואָס איך פּלאַנ-קעמאַכערט רעדען, אַז איך זאָל גע-פּלאַנט דיך אַראָפּצוזעצען פון טראָן". מיר איז גאָר אַ חרפּה צו הערען דאָס פון דיר, ניקי!"

ווען דער פירשט לוואָוו האָט צום צווייטען מאָל געשיקט אַ געהיימען שליח צום גענעראַל אַלעקסעיעוו, דעם גענע-ראַל דעזשורנאָוו, מפּח אויפהויבען די פערשווערונג, האָט גענעראַל אַלעקסע-יעוו זיך אויסגעדריקט, אַז אין הויף און אין דער רעגירונג זיצען „משוגענע ליאַלקעס", וועלכע פערשטעהען פּונ-קטליך קיין זאַך נישט אין הלכות מלוכה און מלחמה-פיהרונג.

אויף אַן'אווידיענץ ביים צאַר האָט די קייזערין אַלעקסאַנדראַ געפּרובט איבער-רעדען דעם הויפּט-קאָמאַנדיר אַלעקסע-יעוו'ן, ער זאָל ערלויבען קומען אויף'ן פראָנט דעם בעל-מופת ראַספּוטין, מחמת „זיין אויג ברענגט גליק".

דערויף האָט אָבער דער גענעראַל אַלעקסעיעוו טרוקען אָפּגעענטפערט, אַז אויב ראַספּוטין וועט קומען אין הויפּט-קוואַרטירע, וועט ער, אַלעקסעיעוו, זיך אָפּזאָגען אַלס שעף פון גענעראַל-שטאַב.

די צאַרין איז געוואָרען אַנגעצונדען און האָט געלאָזען שטעהען דעם גענעראַל אַלעקסעיעוו אין מיטען זאָל אָהן אַ זיי-געזונד.

אין 1916-טען יאָהר האָט ראַספּוטין, בעת זיינע הוליאַנקעס פאַר אַלעמען דער-צעהלט, אַז די צאַרין אַלעקסאַנדראַ וועט נאָך איינמאָל בעשטימט ווערען אַלס רעגענטין-הערשערין. ווען די ראַזונע ידי-עה איז דערגאַנגען אין הויפּט-קוואַרטיר צו גענעראַל אַלעקסעיעוו, האָט ער באַלד געלאָזט מעלדען דעם פירשט לוואָוו, אַז ער שטעהט צו צו דער פערשווערער גרופּע געגען דעם צאַר אין דער צאַרין.

עטוואָס שפּעטער איז אָבער גענעראַל אַלעקסעיעוו פּלוצלינג קראַנק געוואָרען אויף אַ געהיימניספולען אופן. אין די קרייזען פון די פערשווערער האָט מען דאַן אָפּען גערעדט, אַז דעם גענעראַל אַלעקסעיעוו'ן האָט מען אַריינגעגעבען סם אין עסען. גענעראַל אַלעקסעיעוו איז באַלד אָפּגעשיקט געוואָרען אויף „קוראַ-ציע" אין קרים און זיין פּאָסטען אַלס שעף פון גענעראַל-שטאַב האָט פערנו-מען גענעראַל גורקאָ.

אין שטובות מיט גענעראַל אַלעקסע-יעוו'ס קראַנקהייט האָט די צאַרין אַלעק-סאַנדראַ געשריבען, צו איהר מאַן אַזאַ ידידי-בריוועל:

— זיי וויסען מיין טייער מאַן, אַז דער אויבערשטער האָט אַריינגעגעבען דעם גענעראַל אַלעקסעיעוו אַ קראַנק-הייט, כדי צו פערהיטען דיך פון אַ שלעכטען מענשען, וועלכער איז אַוועק אויף אַ געפעהרליכען וועג.

אין יענער צייט האָבען די פערשווע-רער אויסגענוצט דעם אַלטען צאַרישען „הויף-משוגענעם" אַ געוויסען קלאָפּאָוו, וועלכער האָט געפּעדערט די אודיע פון אַ „פּויערישען" קייזער און צו פער-טיילען די ערד פאַר די פּויערים

פרויען-הענדלער כאַפּען אין וואַרשע אַ 15-יעריג מיידעל און פיהרען זי אין אַ אויטאָ קיין לאָדז

אין נאָוואָ-סאַלנאַ אַנטלויפט דער קרבן פון די פערברעכער און פאַלט אַ פער'חלש'טע

(§) נעכטען אין דער נאַכט אַ האַלבע שעה'ן איז צום פּאָליציי-פּאָסטערונג אין נאָוואָ-סאַלנאַ הינטער לאָדז געקומען אַ יונג מיידעל, וועלכע האָט ערקלערט, אַז זי הייסט יאַנינאַ ראַשאַק, איז 15 יאָהר אַלט און וואוינט אין וואַרשע אויף מילאַ 29. זי איז אַ שילערין פון א' קלאַס פון אַ וואַרשאַווער מלוכה'שער גימנאַזיע. דאָס מיידעל האָט דערצעהלט, אַז אין משך פון נעכטיגען טאָג האָט זי איבערגעלעבט אַ שרעקליכע ביסעל צרות.

פון איהרע רייד איז געווען צו זעהן, אַז 8 פריה איז זי געגאַנגען אין שולע אַרײַן. פאַר'ן טויער האָט זי געזעהן אַ עלעגאַנטען יונגענמאַן, וועלכער האָט זי געפרעגט, וואו עס וואוינט אַ לאָקאַטאָר פון יענעם הויז. זי האָט געענטפערט און איז אַרויס אויף דער גאַס. און אַ געוויסען מאָמענט איז זי אינמיטען אַרום אַ געכאַפּט געוואָרען פון דער האַנט דורך אַ יונגענמאַן, וועלכער האָט זי אַרײַנגעשלעפּט אין אַן אויטאָ. נעבען האָט זיך אַוועקגעפאָהרען. דאָס מיידעל האָט צומאָל נישט בעוויזען אַ געשריי צו טאָן און וואָס ס'האָט זיך מיט איהר ווייטער געטאָן, געדענקט זי נישט. זי געדענקט נאָר, אַז זי האָט דערפיהלט אַ זיסען ריח און האָט פאַרלוירען דאָס בעוואוסטזיין. זי איז אויפגעקומען אין אַ גאַרטען. נעבען איהר אויף דער באַנק אין גאַרטען איז געזעסען אַן עלטערע דאַמע, וואָס איז געפאָהרען מיט איהר אין אויטאָ. זעהענדיג דאָס אויפגעוואַכטע מיידעל האָט די עלטערע פרוי איהר געדראָהט מיט'ן טויט, אויב זי וועט פרובירען אַנטלויפען אָדער שרײַען. נאָכדעם האָט מען זי ווייטער אַרײַנגעזעצט אין אויטאָ און זי איז אַזוי געפאָהרען אַהין אויבהער. דאָס מיידעל האָט בעמערקט, אַז זי איז געפאַלען אַ קרבן פון פרויען-הענדלער און געטראַכט, ווי צו אַנטלויפען. שפּעט אויף דער נאַכט האָט זי ערקלערט איהרע אומגעבעטענע באַגלייטער, אַז זי דאַרף עררעדיגען אַ פיזיאָלאָגישע בעדערפעניש. מען האָט זי בעפרײַט צו דעם צוועק אויף אַ רגע. דאָס מיידעל האָט אויסגענוצט דעם מאָמענט, אַרויסגעשפּרונגען פון זייער דיך און איז אַרײַנגעלאָפען אין וואַלד. אַ לאַנגע צייט האָט זי געהערט ווי מען געהט איהר נאָך. זי איז אָבער אַנטלאָפען פון איהרע פערפאָלגער און אין אַ שעה אַרום איז זי אַ פער'חלש'טע אַרײַנגעפאַלען אין דער שטוב פון פויער סטעפאַן נערינג.

הערענדיג דעם מיידעל'ס אויסטערלישע איבערלעבונג, האָט ער זי אָפּגעפיהרט אין פּאָליציי-אַמט. פון דאָרט האָט מען דעם קרבן פון די פרויען-הענדלער געבראַכט קיין לאָדז און מען האָט טעלעגראַפיש אַרויסגערופען איהר מוטער און שוועסטער.

דער לאָדזער אויספאָרשונגס-אַמט האָט אונטערגענומען אַן ענערגישע אויספאָרשונג צו ענטדעקען די פאַרשוואונדענע פרויען-הענדלער מיט זייער לוקסוס-אויטאָ.

אַכטונג!

די פירמע
מענדיל בארנשטיין
30 נאַוואָמיעיסקא 30

מאַכט בעקאַנט, אַז אונאָפּהענגיג פון דעם דורכגעפיהרטען בוי-רעמאָנט ווערט דער
פערקויף
— פון —
ווײַן, בראַנפען און ליקער
ווייטער אהן שטערונג
פאָרגעזעצט
!
איינגאַנג פאַרלויפיג דורכ'ן הויף
נאַוואָמיעיסקא 30

אַנקעטע-בויגענס

ווערען שוין געפאָדערט פון די מעלדונגס-ביוראָ'ס

(ד) די מעלדונגס-ביוראָ'ס האָבען שוין אויפגעפאָדערט די הויז-בעזיצער און פערוואַלטער'ס צו צושטעלן די אַנקעטע-בויגענס, וואָס האָבען געדאַרפט אויסגעשריבען ווערען דורך די לאָקאַטאָרען און סובלאָקאַטאָרען.

פון יודישען פריזיער-צעך

אין יודישען פריזיער-צעך (פעטר. 85) איז פאָרגעקומען אַן אַלגעמיינע מיטגלידער-פערזאַמלונג. אויסצוועהלען אַ נייעם עלטסטען און דריי געהילפען און אַ פערוואַלטונג.

אַלס עלטסטער איז געוועהלט געוואָרען ה' יוסף פראַגער; פאַר-שטעלע'ס זענען יצחק ראַדאָשיצקי, רייזמאַן און צערעקאָווסקי. אין דער פערוואַלטונג די ה"ה: דירעקטאָר, מאָשקאָוויטש, בלומשטיין, בענעדיקט, סאַלאַמאַנטשיק, וואָלקאָוויטש. אין רעוויזיאָנס-קאָמיסיע די ה"ה וויזענפעלד, גרינוואַלד, יאַקובאָוויטש.

שאַרלאַך אין לאָדז

(ב) לויט די בעריכטען פון געזונדהייטס-אַמט ביים מאַגיסטראַט האָט זיך אין לאָדז פערשטאַרקט די שאַרלאַך-קראַנקהייט.

יודישער וויצע-פּרעזעס

פון לאָדזער האַנדעלס-געריכט

(–) אויף דעם נאָהענטסטען פּלענום פון לאָדזער האַנדעלס-קאַמער וועט אויסגעוועהלט ווערען אַ וויצע-פּרעזעס פון דער דאָזיגער קערפּערשאַפט, אויפ'ן אָרט פון פערשטאָרבענעם ד"ר זאַקס. ס'ווערט אַרויסגערוקט אַ יודישער קאַנדידאַט מצד דער האַנדעלס-סעקציע.

מחמת ליבע צו זעלבסטמאָרד

(§) די אַרבייטערין פעליציאַ שיקאָווסקאַ פון נײַ-שיקאַווסקא 7 האָט דערפיהלט, אַז זי ווערט מוטער, איז זי אַוועק צו איהר געליבטען פערלאַנגען, ער זאָל מיט איהר חתונה האָבען. ער האָט אָבער דערפון נישט געוואָלט הערען. הערנאָך האָבען די עלטערן בעמערקט, אַז זייער טאָכטער איז שוין אין די הויכע גדולות און זי אַרויסגעטריבען פון שטוב. אַ פערצווייפעלטע האָט פעליציאַ פערענדיגט איהר לעבען מיט סובלימאַט.

קופּאָן № 120
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.
דער בעזיצער פון'ם דאָזיגען קופּאָן קאָן בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי-קאָנסול פון אונזער רעדאַקציע.
גילטיג היינט מיטוואָך,
ד. 20. מאַי פון 8 אָוונט.

בעשטעטיגט ענדגילטיג די בעלי-הבתישע ליסטע פון גייערס ראַיאָן און כאינע

אויף דער נעכטיגער זיצונג פון דער וואַהל-קאָמיסיע איז ענדגילטיג בעשטעטיגט געוואָרען די בעלי-בית'ישע ליסטע פון גייער'ס ראַיאָן און כוינע מיט'ן נעוו. ראַזאַר מ. פיאַצקער בראש. אויף דער דריטער קאַנדידאַט, וועלכער איז קוואַסטינאַירט געוואָרען, ה' בעריש ענגעל, איז בעשטעטיגט געוואָרען אויפ'ן זעלבען פּלאַץ, וואָס פריהער. די ליסטע טראָגט, ווי פריהער, דעם זעלבען נומער 25.

אָפּגעברענט אַ רייסעריי

אויף קאָפּערניקא-גאַס

(—) אויף קאָפּערניק-גאַס 55 האָט נעכטען בייטאָג אויסגעבראָכען אַ גרויסע שרפה אין מאַגאַזין פון שפּיראָ'ס רייסעריי. די 1-שטאָקיגע געביידע איז אינגאַנצען אָפּגעברענט געוואָרען צוזאַמען מיט גרויסע קוואַנטומים פערטיגע און רויהע סחורות און רייסערײַ-מאַשינען. דער שאָדען בעטרעפט ביז 100 טויזענד זל.

אויפ'ן זעלבען הויף געפינען זיך אַ רמה פאַבריקען און די רעגירונגסטישע אָפּטיילונג פון דער לאָדזער קראַנקען-קאַסע. צוליב דער פּאַניק איז די אַרבייט אומעטום אָפּגעשטעלט געוואָרען.

די אָפּגעברענטע געביידע האָט געהערט צו ה' ליוועראַנט. שאַפּירא איז געווען פּאַכטער.

טעאַטער און קונסט

—:0:—

עמיליע אדלער אין לאָדז

נאָך אַן אָפּוועזענהייט פון 11 יאָהר האָבען מיר איצט אין לאָדז אַלס גאַסט די בערוהמטע דראַמאַטישע קינסטלערין עמיליע אַדלער.

פאַרשטעלען עמיליע אַדלער פאַר'ן לאָדזער טעאַטער-עולם איז איבריג. דאָ האָט זי אָנגעהויבען איהר קאַריערע אַלס כאָריסטקע און געשטיגען ביז אַ'ערשטע דראַמאַטישע קינסטלערין. אויף די בעסטע פון זאַנגבערגס „גרויסען טעאַטער“ און שפּעטער אין איהר אייגענעם „סקאַלאַ“-טעאַטער האָט זי געשאַפען אַזעלכע געלונגענע פיגורען, ווי „אסתר'קע“ אין גאָרדין'ס „די שחיטה“, „עטיע“ אין גאָרדין'ס „קרייצער-סאָנאַטע“, „יהודית“ און „אוריאל אַקאָסטאַ“, „מעדעאַ“ פון גרילפּאַרצער, „לאַאורא“ אין סטרינדבערג'ס „דער פאַטער“ א.אַנד.

עמיליע אַדלער איז אויך געווען די ערשטע צו שפּילען אין לאָדז אויף העברעאיש די ראָל „יהודית“ און דער העברעאישער אויפפיהרונג פון „אוריאל אַקאָסטאַ“, אין וואָס זי איז אויך אויפגעטרעטען אויפ'ן ציוניסטישען קאָנגרעס אין ווין.

זייט 1920 געפינט זיך מאַדאַם עמיליע אַדלער אין אַמעריקע, וואו זי האָט געשפּילט אין ניו-יאָרק אין מאָריס שוואַרץ'ס קונסט-טעאַטער, אין איהרע אייגענע טעאַטערס אין ברוקלין און אין טאָראָנטאָ (קאַנאַדאַ) דעם לעצטען סעזאָן אין מאַלי פּיקאָנ'ס פאָלקס-טעאַטער.

אויפהערענדיג די פּויזע ביז צום נייעם סעזאָן, צו וועלכען זי איז שוין אַנגאַזשירט אין ניו-יאָרק, האָט עמיליע אַדלער בעשלאָסען אַרויסצופאָהרען קיין אייראָפּאַ אויף עטליכע וואָכען און אויפטרעטען קודם כל אין לאָדז, כדי זיך צוריקצושטעלען אין פערבינדונג מיט איהרע טייערע בעגייסטערטע פערעהרער.

איהר ערשטער אויפטריט קומט פאָר שבועות אין פילהאַרמאָניע אין אַ סענסאַציאָנעל שטיק „איך וויל אַ קינד“.

פון דוד הערמאַן-טעאַטער

צוליב'ן גרויסען ערפאָלג פון דער פּאָפּולערער און אינהאַלטסרייכער פּיעסע „דער טויבער“, ווערט זי היינט ווידער געשפּילט צו געוועהנליכע פרייזען.

די מאָנטאַג'דיגע פרעמיערע פון „יאַנקעל דער שמיד“, וועלכע איז דורך מיט אַ שטורמישען ערפאָלג און מיט בעגייסטערונג אויפגענומען געוואָרען, ווערט די טעג געשפּילט נאָך עטליכע מאָל.

מאָרגען פרעמיערע פון שלום עליכם'ס אייביג-פרישע ווערק, די קלאַסישע קאָמעדיע „שווער צו זיין אַ יוד“.

היינט קאָנצערט פון 11-יעהריגען פידלער

מיט גרויסען אינטערעס און אונגעדולד ערוואַרט דאָס לאָדזער מוזיקאַלישע פּובליקום דעם אויפטריט פון אונזער בן-עיר, דאָס 11-יעהריגע קינד, דער אונפערגלײַכליכער מאַניעק נויטלער, וועלכער קומט פאָר היינט מיטוואָך 8.45 אָוו. אין פילהאַרמאָניע.

דער דאָזיגער יונגער פידלער געהערט היינט צו מאָג צו די בערוהמטע אין מאַנכעסטער יודישע פידלער. זיין הערליך שפּילען און זיין טעכניק רופען אַרויס ביים צוהערער גרויס ענטוזיאַזם.

צוזאַמען מיט מאַניעק נויטלער טרעט אויך היינט אַרויס די טאַלאַנטפולע פּיאַניסטין פרל. אויגעניא מעלמאַן.

די קינסטלער וועלען אויספיהרען די אויסערלעזענסטע ווערק פון: שאָפּען, מאָצאַרט, בראָך, בלאָך, דוואָראַק, סאַראַסאַטע און ווינאַווסקי.

לאָדזער יודיש קאַמעראַל-טעאַטער
אַל. 1-טער מאַי 2. ● דירעקטאָר דוד צעלמייסטער.

גאַסטשפּילן פון **דוד הערמאַן-טעאַטער**
מיט'ן אָנטייל פון פרעמיער פון דער „ווילנער טרופּע“ **יוסף קאַמען**

היינט מיטוואָך 9 אוו.בד
דער טויבער
דראַמע אין 3 אַקטען פון דוד בערגעלסאָן.

מאָרגען פרעמיערע
שווער צו זיין א יוד
פון שלום עליכם

אינסצעניזאַציע און רעזשי: **דוד הערמאַן**, אַדמינ.-לייטער: **גאַריעלאָוו.**
בילעטען-פאָרפערקויף אין דער קאָנדיטאָריי ראָשגאָלד, פּיעטריקאָווער 38 און אין טאָג פון די פאָרשטעלונג פון 6 אָוונד ביי דער טעאַטער-קאַסע.

אין קאַמף פון ליידענשאַפטען

ראָמאַן פון לאָדזער לעבען

(16-טע פאָרזעצונג)

— כ'האָב געוואוסט, אַז דו וועסט דיך קענען אויף איהר.

— לאָז דאָס אָפּ אויף שפּעטער, — האָט דזשעק געזאָגט. — גיב מיר צוערשט עפּעס אין מויל אַרײַן.

דזשעק האָט זיך דערנענטערט מיט היפּאָטאַם און מיט לעאָנע'ן צו אַ טישעל, בײַ וועלכע עס זענען געזעסען עטליכע פּראָסטיטוטקעס און צוויי יונגען.

— רוקט אײַך אויס, האָלאָטע! — האָט ער אויסגערופען. — איך וויל דאָ זיצען.

— דו זעהסט דאָך מײַן פרײַנד, — האָט זיך אָנגערופען איינער פון די יונגען, — אַז מיר זיצען דאָ.

— וואָס, איהר ווילט נישט אַוועקגעהן! — האָט דזשעק געזאָגט. — היפּאָטאַם, ווײַז זיי נאָר וואָס דו קענסט.

דער ריז היפּאָטאַם האָט געמאַכט אַ צוויי שווערע טריט, האָט מיט איין האַנד אויפגעהויבען לײַכט ווי אַ שפּענדעל דעם טיש מיט אַלע זאַכען. וואָס זענען געשטאַנען אויף איהם.

די יונגען מיט די גאַסען-פרויען האָבען זיך דערשראָקען און האָבען זיך איבערגעטראָגען צו אַן אַנדער טישעל.

זיי האָבען געקוקט דעם ריז היפּאָטאַם און קיינער האָט נישט געוואָלט האָבען צו טון מיט איהם. זיי האָבען בעסער געוואָלט אָפּטרעטען.

דזשעק, היפּאָטאַם און לעאָניע האָבען זיך געזעצט און דער לאָמער לײַזער האָט [illegible] עסנוואַרג.

עס האָבען דאָ נישט געפעהלט די בעסטע זאַכען, ווײַן און איינגעמאַכטס.

אַלע דרײַ האָבען געגעסען מיט אַ געוואַלדיגען אַפּעטיט.

אַז זיי האָבען זיך גענומען צום ווײַן האָט זיך דער לאָמער לײַזער געזעצט צו זיי:

— זאָג מיר נאָר, דזשעק, — האָט ער געזאָגט מיט אַ געהיימניספולען, פרײַנדליכען טאָן. — פון וואַנען האָסטו געפּאַקט אַזאַ שעהן שטיקעל סחורה?

— אַ, דאָס איז אַ סוד. — האָט דזשעק איהם געשעפּטשעט אין אויער אַרײַן. — אָבער דיר וועל איך זאָגען, ווײַל איך וויל דו זאָלסט מיר זײַן בעהילפיג. איך וויל מאַכען מיט איהר אַ געשעפט און כ'וויל דו זאָלסט מיר צוהעלפען.

— אַ געשעפט? וואָס פאַר אַ געשעפט?

— אַ געשעפט ערשטע קלאַס! גיב אויף איהר אַ בעסערען קוק. וואָס פאַר אַ געשטאַלט, וואָס פאַר אַ האָר, וואָס פאַר אַ פּנים! מוזט צוגעבען, לײַזער, אַז אַזאַ סחורה קען מען זעהר טײַער פערקויפען.

— יאָ, ביזט גערעכט, — האָט דער לאָמער לײַזער צוגעגעבען. — אָבער איך האָב געמיינט, אַז דו וועסט זי בעהאַלטען פאַר זיך.

די אויגען קריכען דאָך דיר שוין נישט אַרויס, ווען דו קוקסט זי אָן. אָבער זאָג מיר נאָר, וואָס איז די מעשה, וואָס זי קוקט אַזוי טעמפּ און אָהן שכל, ווי זי וואָלט געווען...

— ... משוגע, זי איז, לײַזער, משוגע, — האָט דזשעק געענטפערט. — האָסט געטראָפען, לײַזער. דערצו איז זי נאָך אַנטלאָפען פון שפּיטאָל.

— גאָט מײַנער! דאַרף מען דאָך, הײַסט עס, זײַן מיט איהר זעהר פאָרזיכטיג!

— ביזט גערעכט! אוודאי דאַרף מען זײַן זעהר פאָרזיכטיג. דו קענסט מיר דאָ צונויף קומען. מוזט מיר געבען עפּעס אַ צימער, וואו איך זאָל קענען דאָס מיידעל בעהאַלטען. דו גיב מיר אַ צימערל מיט צוויי טירען. דו ווײַסט דאָך שוין וואָס פאַר אַ חדר'ל.

— כ'פערשטעה! איך האָב גענוג אַזעלכע געסטען בײַ מיר.

— אַ חוץ דעם איז נויטיג אַ גוטע עסנוואַרג און די מוזט איהר געבען צו עסען, דו מוזט זי ברענגען דערצו, אַז זי זאָל כאָטש צוריקקריגען אַ ביסעל פערשטאַנד און דערנאָך וועט מען זי שיקען פערדינען.

— יאָ, אַזוי וועט זײַן. אָבער מיר וועלען נאָך אַ רעד טון דערוועגען. זאָג מיר נאָר: פון וואַנען האָסטו זי גענומען? דאָס איז דאָך אַן אמת'ע יפת תואר.

— אַלץ איינס, וואו איך האָב זי געפּאַקט. וויכטיג איז: זי איז דאָ בײַ אונז! פערגעס אָבער נישט, לײַזער, אַז דאָס מיידעל איז מײַן אייגענטום און איך קען מיט איהר טון, וואָס איך וויל.

— איך פערשטעה. דו האָסט דאָך זי געפינען.

די טיר פון דער מלינה האָט זיך פּלוצלינג געעפענט און עס איז אַרויסגעקומען אַ מאַטראָז. עס ווײַזט אויס, אַז ער איז אויף אורלויב. זײַן מאַרינאַרקע איז געווען צו ווײַס.

דער מאַטראָז איז צוגעגאַנגען צום טיש, וואו דזשעק בעצבע איז געזעסען מיט היפּאָטאַם'ען און לעאָניע'ן.

— קען מען זיך דאָ זעצען? האָט ער געפרעגט.

— ניין, — האָט דזשעק נישט תפליך געענטפערט.

— אויב אַזוי וועל איך זיך זעצען אָהן ערלויבניש.

דער מאַטראָז האָט אַ רוק געטון אַ שטוהל און האָט זיך געזעצט.

וואָס פאַר אַ שענע פרוי איהר האָט דאָ?

— נישט דײַן עסק! פאַר אַ הונד איז נישט געמאַכט קיין פערפום.

— מען ווייסט נישט ווער פון אונז ביידע איז דער הונד.

— האַלט ס'פּיסק, אידיאָט!

— איך ווייס נישט, ווער ס'וועט האַלטען ס'פּיסק; איך צי דו.

— נאַדיר טרויעריג מיידעל, — האָט דער מאַטראָז דערלאַנגט לעאָניע'ן אַ קוש'ל פּאַנטש.

— לעאָניע האָט גענומען האַסטיג טרונקען.

— העי, איהר נאַכט-פייגעל, — האָט דער מאַטראָז אויסגערופען, — דאָס דאָזיגע מיידעל איז נישט געוואַקסען אויף אײַער מיסט. זאָגט, וואו איהר האָט זי גע'גנב'עט.

— ים-הונד! איך ערלויב דיר נישט צו אינטערעסירען זיך מיט דעם מיידעל.

— דאָס געהט דיך נישט אָן.

— און אַז איך וועל דיך אַוועקטרײַבען פון דאַנען?

— דאַן וועט אַט דער קופּעל מיט פּאַנטש ליגען אויף דײַן קאָפּ.

— איך זאָג דיר נאָכאַמאָל, דו ים-הונד. דו זאָלסט דיך שנעל אָפּטראָגען פון דאַנען, ווײַל...

אין דער זעלבער סעקונדע האָט עפּעס אַ פּײַף געטאָן אין דער לופט און ווען דזשעק וואָלט צו דער צײַט נישט אָפּגערוקט זיך, וואָלט איהם דער קופּעל צוהאַקט דעם קאָפּ.

(פאָרטזעצונג קומט).

נייער פאהר-פּלאַן פון די באַהנען
גילטיג פון 15. מאַי.

לאָדזער פאַבריקס-וואָקזאַל

פאהרט אפ:

0,35	קיין קאָלושקי
1,45	„ „ (פערבינדונג מיט ווארשא)
2,45	„ „ (פערב. טשענסטאָכאָוו)
5,50	„ „ (פערבינדונג וואַרשא)
6,50	„ „
7,45	שנעלצוג קיין וואַרשא
9,02	קיין קאָלושקי (זונטאָג, חגא)
9,50	„ סקאַרזשיסק
10,56	„ קאָלושקי
11,35	„ „ (פערב. מיט וואַרשא)
13,58	„ „ (פערבינדונג וואַרשא)
15,05	„ „
15,25	„ סקאַרזשיסק
16,05	„ קאָלושקי (פערבינדונג טשענסטאָכאָוו—קאַטאָוויץ)
16,55	„ „ (פערבינדונג וואַרשא)
17,50	„ „
18,30	„ „ (פערבינדונג וואַרשא)
19,10	שנעלצוג קיין וואַרשא (מיט רעסטאָראַן-וואַגאָן)
19,30	קיין קאַלושקי
20,20	„ „
21,20	„ „ (פערבינדונג קאַטאָוויץ)
21,55	„ „ (פערבינדונג וואַרשא)

קומט אן:

2,26	פון קאָלושקי (פערב. מיט וואַרשאָ)
4,15	„ „
5,35	„ „
6,55	„ „
7,19	„ „
7,34	„ „
7,50	„ „
8,37	„ „
9,19	„ טשענסטאָכאָוו
9,55	„ קאָלושקי (מאָנטאָג און נאָך חגא)
10.27	„ „ (פערבינדונג מיט וואַרשא)
13.02	„ „
14,47	„ סקאַרזשיסק (פערב. וואַרשא)
16,10	„ וואַרשא (מיט רעסטאָראַן-וואַגאָן)
17,37	„ קאָלושקי (פערבינדונג וואַרשא)
19,59	„ קאָלושטי
20,45	„ ווערשא
21,24	„ קאָלושקי (בלויז אין חגא-טעג)
22,02	„ „
22,32	„ „
23,10	„ סקאַרזשיסק
23,42	„ קאָלושקי

קאַלישער וואָקזאַל

פאהרט אפ:

0,32	קיין קאָסנאָ-פלאצק
0,42	„ הערבי-נאָווע-קאַטאָוויץ (זד.-וואָליאַ)
1,18	„ אָסטראָוו-לעשנאָ
2.47	שנעלצוג קיין ווראָצלאַוו (דורך אָסטראָוו)
3,51	שנעלצוג קיין וואַרשא
5,04	קיין וואַרשא
6,40	„ פויזען
7.38	שנעלצוג קיין וואַרשא
8,35	קיין קאָלושקי
9,05	„ לאַסק (קאָלומני)
9,35	שנעלצוג קיין פויזען
9,45	קיין קוטנאָ
11,45	„ פויזען
12,25	„ קוטנאָ
13,10	שנעלצוג וואַרשא
13,40	קיין לאַסק
15,10	„ פויזען
15,20	„ קוטנאָ-פלאָצק
15,35	„ לאָוויטש
17,40	„ נאָווע-הערבי, קשענסטאָכאָוו
18,10	„ וואַרשא
19,35	„ אָסטראָוו-וויעלקאָפּ.
20,00	„ לאַסק
20,25	„ לאָוויטש
20,42	„ לעמבערג (פ רבינדונג בודאפעשט)
21,42	שנעלצוג פויזען—בערלין (שלאָף-וואַגאָן)
22.00	קוטנאָ (פלאָצק) גדיניע
22,55	קיין קאַטאָוויץ—קראָקאָ

קומט אן:

0,21	פון פויזען
1,00	„ וואַרשא
3,39	שנעלצוג וואַרשא
3,43	„ פון ווראָצלאַוו (דורך לעשנא—אָסטראָוו)
4,17	פון קוטנאָ, פלאָצק
4,49	„ אָסטראָוו-וויעלקאָפּ.
5,25	„ הערב גאָווע-קאַטאָוויץ (דורך זד.-וואָליאָ)
6.21	„ קראַקאָ-קאַטאָוויץ
7,10	„ לאַסק (אין וואָכענטעג)
7,30	שנעלציג פון פויזען-בערלין
7,35	פון לאָוויטש
8,05	„ קוטנאָ-גדיניע (פלאָצק)
8,47	„ אָסטראָוו-וויעלק.
9.15	„ לעמבערג (שלאָף-וואַגאָן 3. קלאַס)
9,22	שנעלצוג פון וואַרשא
10,55	פון לאַסק (זונטאָג)
11,30	„ וואַרשא
12,15	„ פויזען
12,52	„ קוטנאָ-פלאָצק
15,30	„ לאַסק
17,54	„ פויזען
18,50	„ קאָלושקי
19,40	„ נאָווע-הערב, טשענסטאָכאָוו (זד.-וואָליאָ)
19,45	„ קוטנאָ-פלאַצק
20,20	שנעלצוג בערלין—פויזען
21,34	פון וואַרשא (שלאָף און רעסטאָראַן-וואַגאָן)
21,48	„ לאַסק (פרייטאָג, שבת, זונטאָג, חגאות)
22,28	„ וטנאָ-פלאַצק

PENSJONAT „BAJKA" w OTWOCKU ul. GLINIECKA 7.

נעהמט אָן בעשטעלונגען. אַלע מאָדערנסטע איינריכטונגען: צענטראַל-בעהייצונג, לויפענדעס וואַסער וואַרם און קאַלט, ראַדיאָ, טעלעפאָן, לאָזשענקעס, גרויסע און ליכטיגע צימערן.

צוגענגליכע פרייזען ● אַ שטרענג כשר'ע קוך

די בעשטעלונגען ווערען אויך אָנגענומען טעלעפאָניש נומער 1.23

„הצפירה"

עתון יומי, מדיני וספרותי (נוסד בשנת תרכ"ב)

מופיע בוורשה מיום הראשון, 15. מרץ 1931

בהשתתפות טובי הסופרים העברים.

הכתבת: „Hacefira", Warszawa, Leszno 54, tel. 709-95

מתקבלת החתימה:

בפולניה — לחודש 7 זהובים.

הכתבת למשלוח מכתבים:

„Hacefira", Warszawa, skrzynka pocztowa 509

בלודז „הצפירה" ישולח ע"י שליחים מיוחדים בבקר השכם.

בכל עניני „הצפירה" לפנות: לבא כח של „הצפירה" ז. ווינער, קונסטנטינובסקה 49.

OGŁOSZENIE.

Wykonywujemy wszelkie PLANY dla uzyskania koncesji w Magistracie i Województwie na uruchomienie warsztatów mechanicznych.

Porady techniczne BEZPŁATNIE.

Inż. Juljusz Hamer i S-ka

Łódź, ul. 6-go Sierpnia № 1, tel. 188-58.

ו. י. ז. א.

היינט מיטוואָך, קומט פאָר אין לאָקאַל פון „ייזאָ", שענקעוויטשאַ 26,

אַ דיסקוסיע-אָוועַנד

א.ד.ט.: „די ליכט און שאָטען - זייטען פון פּראָפעסיאָנעלער אַרבייט פון דער פרוי"

רעפערירען וועלען פרל. דר. לצווי, פרוי פראָפ. ע. ריגער, פרוי דר. וו. ספעקטאָר און אַנדערע. אָנהויב פּינקטליך 9 אָוועַנד. אַריינגאַנג פאַר מיטגלידערינס, ווי אויך פאַר כערבעטענע געסט אומזיסט.

קינא **ZACHĘTA**

זגיערזשער-גאַס 26.

היינט און טעגליך! גרויסער יום-טוב פּראָגראַם!

די לויערענדע לאַוויננאַ

גרויסע לעבענס-דראַמע, וואָס אילוסטרירט די שוואַכקייט פון מענער צו אַ ראַפינירטער פרוי. אין די הויפּט-ראָלן די רייצענדע

מאַרי קיד

און דער ליבלינג פון די פרויען

מיכאַל וואַרקאָני

נאָהנסטער פּראָגראַם: „די בעקאַנטע פון שלאָף-וואַגאָן"

אויסגעצייכנט. אָרקעסטער אונטער לייטונג פון י. סטעפּאַנסקי אָנפאַנג פון די סעאַנסען אין די וואָכען טעג 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג. – שבת, זונטאָג, און חגאות 12 אַ זייגער פאַרמיטאָג. פרייזען ערמעסיגט. פרייזען ערמעסיגט.

אויטאָגענישע שווייסונגען

מעטאַל-בעאַרבייטונגען און שלאָסער-אַרבייטען

פאַר הענדווערקער ראַבאַט!

J. Reder, Łódź

Konstantynowska 11/13, (róg zachodniej)

די שענסטע פאָטאָגראַפישע אויפנאַמען

און סאָלידע אויספיהרונג איז נאָר אין דעם ערשטקל. קונסט-פאָטאָגראַפישען אַטעליער

„PARISIEN"

אינהאַבער: ה. כראָקאַ, לאָדז, פראַנציסקאַנער 30 №

עס ווערען אויסגעפערטיגט אַלערליי אַרבייטען, וואָס אַנבעלאַנגט צו פאָטאָגראַפיע, צ. ב. רעפּראָדוקציעס פון מאַלער-בילדער. מאַשינען-פּלענער, אַרכיטעקטור, פאַבריקס-לאָקאַלען, אינערן און אויסערן-אויפנאַמען, פּעראיינס-בילדער, גרופּען, בעלער, באַנקעטען, אַרטיסטישע קרייזען, אַמאַטאָרען-פאָרשטעלונגען א. אַז. וו. אַלע אויפנאַמען ווערן אויסגעפיהרט דורך מיר פערזענליך. ספּעציאַליטעט פון פאָרטרעטען, ווי אויך אַ גרויסער אויסוואַהל פון פאַרשידענע ראַהמען, צו זעהר ביליגע פרייזען.

צופאָהר מיט די טראַמווייען 1, 6, 14.

מיט אַכטונג

Zakład Fotograficzny „PARISIEN"

wł. H. SROKA

Łódź, Franciszkańska 30

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

1 זאַוואַדזקאַ 1.

נאָר פאַר וועגערישע הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער, קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָלאָגישע און נערוועז-קראַנקהייטען.

קוואַרץ-לאַמפּ-עלעקטרישער הייל-קאַבינעט - קאָסמעטיק.

מעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוועַנד

זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמ.

בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען.

וויזיט 3 זלאָטעס

Matki, strzeżcie swoje dzieci!

Pluskwa rozsadnikiem wszelkich chorób

Jedyne preparat „FUMIGATORE-CIMEX" tępi radykalnie pluskwy wraz z zarodkami.

Przedstawiciel: **Inż. Juljusz Hamer i S-ka Łódź,**

6-go Sierpnia 1, Telefon 188-58.

Przeprowadzamy dezynfekcje pod gwarancją.

איז פענסיאָנאַט „LODZIANKA"

אין ביי-אָטוואָצק ווערען אָנגענומען געסט ספּעציעל אויף שבועות. פאַר פאַמיליעס ביליגער ווי אין דער היים. ערקונדיגען ביי באָמבערג, נאָוואָמיעסקא 4 №

האלא לעטניקעס!

לאָזט נישט אייער פערמעגען אויף הפקר!

ווילט איהר האָבען אַ רוהיגע זומער-וואוינונג מוזט איהר זאָפאָרט, איידער אייער פאַמיליע פאָהרט אַרויס אויף די נאַטור, פאַר מינימאַלע קאָסטען פערזיכערען אייער היים געגען גנבה און שרפה.

אינפאָרמאַציעס ווערען ערטיילט אומזאָנסט אין ביוראָ: בּוזיק, לאָדז, אַגראָדאָוואַ 3, Telef. 191-48.

אין ביי ה' שלעזינגער, לאָדז, שרודמיעסקא 47 (פּר. נ. צעגעלנ. 17 №) Telef. 211-22.

לאָקאַל געזוכט

פאַר אַ גימנאַזיום

(קאָן זיין אַ בוי פון אַ פאַבריק)

אָפּערטען פאַר „גימנאַזיום" אין אַדמיניסטראַציע „לאָדזער טאָגעבלאַט".

געוועזענער מיליטער-באַאַמטער

ב. מאַז,

№ 10 פּיעטריקאָווער

שרייבט ביטעט און גיט געוויסענהאַפטע עצות אין אַלע

מיליטער = ענינים.

ספּעציאַליסט פאַר ביטעס שרייבען פאַר איינציגע שפּייזער

פוילישע שפּראַך

ווערט ערלערנט גרינדליך דורך אַ פּראַקטישע צייט

חסבאַרניאַ 29 וו. 3.

8-טויגנג!

דאָס

לאָדזער טאָגעבלאַט

בעקומט מען טעגליך 6 אַ זייגער פריה

אין אַלע באַהן-קיאָסקען

(„Ruch")

פלעגט די פיס

PEDICURE

S. Łódzki

Traugutta 5 (Krótka) m. 18, tel. 170-37

נעמט אָן פון 2—11 און פון 4—7 נאָכמ. אָפּאַסיעטנט ביי מיספּער ... אַלאָמאַנן (היגער-אויגען אָנגעשטאַנט) ... ספּעציאַליסט צו בעזייטיגען הינער-אויגען ... אין האָרנהויט ווי אויך אַריינגעוואַקסענע נעגעל אָהן שמערצען.

בעקאַנטמאַכונג.

היות מיין געוועזענער אָנגעשטעלטער אַגענט ראובן קליינלעהרער, קאַמיענגאַ 7, וועלכער האָט מיך בעשווינדעלט דערמיט וואָס ער האָט זיך פאָרגעשטעלט אַלס שותף און גענומען ביי מענשען האַנד-געלד אויף בעשטעלונגען, פון וועלכע איך האָב גאָר קיין ידיעה נישט געהאָט. דעריבער בעט איך די אַלע, וועלכע האָבען בעשטעלט ביי איהם מצבות, זאָלען זיך מעלדען ביז דעם 25-טען ד. ח. דירעקט צו מיר.

גלייכצייטיג בעמערק איך, אַז ביי מיר בעקומט מען מצבות 20 פּראָצ. ביליגער ווי איבעראַל. קומט און איבערצייגט אייך!

מ. גוטמאַן, פראַנציסקאַנער 4.

אליכם אישים אקרא וקולי אל בני אדם בצדק כל אמרי פי ואין בהם נפתל ועקש

אויב איהר ווילט ערלעדיגען אייערע אָנגעוועהטאָגטע ענינים זאָלסטו קומען צו לויפען אין דעם ביוראָ

פּעטריקאָווער 17

2-טער הויף פאַרטער

דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, טעל. 148-79.

וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעס, קלויזולעס און זאַרעקלאַמאַציעס אויף אַלע שטעט אין פוילען אין משך פון 24 שעה. אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואָקאַטיעס, רעקורסען וועגען פּערער, וויזעס אין קאָמיסאַריאַט-זשאַנדו, וועקסעל-אינקאַסאָ אויף גאַנץ פוילען און גאַליציען ווערען פּינקטליך און געוויסענהאַפט ערלעדיגט צו די ביליגסטע פּרייזען. שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, איבערזעצונגען, אינטערוויזיעס, אַקטען, דאָראָוויזנעס אַלערליי ספּראַוועס ווערען אָנגענומען אַדורכצופיהרען, עוועַנטועל מיט אַנ'דוואָקאַט.

די איינציגע טאָכטער פון ישראל מאַנעלאַ

2-טער הויף פאַרטער, דורכגאַנג זאַכאַדניאַ 52, טעל. 148-79.

בעמ.: דאָס ניי - „געבאַקענע" מאַנעלאַביוראָ אויפ'ן ערשטען הויף האָט נישט קיין שום שייכות מיט'ן לאַנג-עקזיסטירענדען ביוראָ, וואָס געפינט זיך

אין צווייטען הויף פאַרטער

טעלעפאָן 148-79

געגען שווייס פון פיס

און אָדעשיסקעס נוצט נאָר דעם שוין 20 יאָהר בעוואוסטען פּראָשעק און פּלאַסטער „ראַדיקאַל" פּרייז נור 30 גראָשן. נוצט נישט קיין אַנדערע עהנליכע נאָכמאַכונגען, וועלכע ברענגען קיין נוצען און שאַדען די פיס און אייער געזונד. אויך אַ גוט מיטעל צו וואַנצען און שוואַרצע ווערים פּרייז 50 גראָשן. אויך פּלין „ראַדיקאַל" וואַשט אָפּ שמוץ און פלעקען פון אַלע קאָלירטע שיך פּרייז 70 גר. אַ פלעשעל אויך קינסטליכער שניי נוצט אויף פאַרשידענע פּערוויילונגען ווי חתונות, בעלער פּרייז 30 גראָשען אַ שאַכטעל. צו בעקומען ביים ציישונגס-פערקויפער ווינער פּיעטריקאָווער 10.

שרייבען שעהן און שנעל

לערנט אויס דער בעריהמטער קאַליגראַף ל. בערמאַן אין 15 לעקציעס. אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען אַ יודישען בריף אין 15 טעג, אַפילו דעם וואָס קען נאָרניט. די עלטער שפּילט קיין ראָלע ניט.

זאַוואַדזקאַ 19 ו שם, פר

וויכטיג פאַר דאַמען!

נאָר פאַר 2 50 זל. מאַכט איך די עלעגאַנטסטע דאַמען-הימעלע נאָך דער לעצטער פּאַריזער מאָדע און די עלטעסטע היטע איבעראַרבייטע איך אויף געוועליך ניי. געדענקט דעם אַדרעס:

23 זאַוואַדזקאַ 23

אין הויף, 2-טען איינגאַנג, לינקס פּאַרטער.

בעמ.: נייע היטען די לעצטע נייהייטען אין פיינער אויספערטיגונג – 50 פּראָצ. ביליגער ווי איבעראַל

„TOLA"

דאַמען-מאַכעווכעס

פון זלנע פּילץ-היטן אונט אַהערשיד מענער זדרו זיבען-היט, מאַך איך די שענסטע פאַ כסון נאַכוועכעס אין פיינסטער אויספיהרונג צו שפּאָט ביליגע פּרייזען.

אבאָנאַמענטס-פרייז [illegible]

Redaktor-wydawca B. Kon[illegible]

[illegible] Łódź, Piotrkowska [illegible]